

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄

Στίς 7 Φεβρουαρίου 2008, ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξέλεξε τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Θηβῶν καί Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμο ὡς 20^ο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος.

Ἡ Π.Ε.Γ. δέχθηκε μέ ἰδιαίτερη ἀγαλλίαση τήν ἀνάρρηση, στόν Πρῶτο Θρόνο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ.κ. Ἱερωνύμου, γιατί γνωρίζει ἀπό πολλά χρόνια τήν Ποιμαντική Του μέριμνα καί τήν ἀγωνιστικότητά Του στήν ἀντιμετώπιση τῶν συγχρόνων αἰρέσεων.

Ἡ Π.Ε.Γ. ἐξέφρασε τήν χαρά της μέ τήν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

Ἁγία Παρασκευή,
27 Μαρτίου 2008
Ἀριθ. Πρωτ. 507

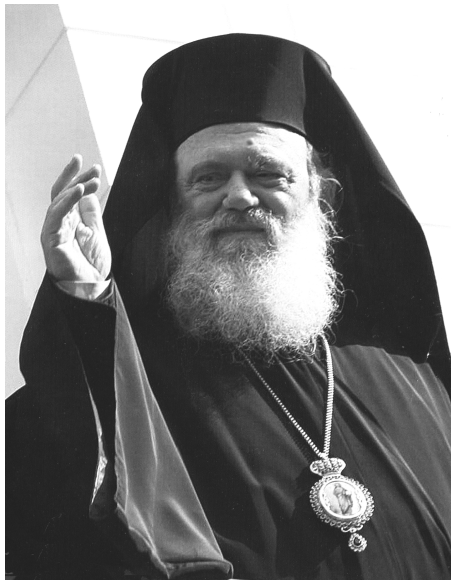
Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον
Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος
κ. κ. Ἱερώνυμον
Ἐνταῦθα

Μακαριώτατε,

Ἡ Ἐνωσίς μας μέ ἄφατον χαράν καί μέ βαθύτατον σεβασμόν ἐκφράζει πρὸς τήν Ὑμετέραν Μακαριότητα τὰς θερμοτέρας τῶν υἱικῶν εὐχῶν της διὰ τήν θεοπρόβλητον ἀνάρρησίν Σας εἰς τόν Ἀποστολικόν θρόνον τῶν Ἀθηνῶν.

Δεόμεθα τοῦ Κυρίου ὅπως χαρίζῃ Ὑμῖν σοφίαν, ὑγείαν καί δύναμιν εἰς ἔτη πολλά, ὥστε νά ὀδηγήτε τήν Ἐκκλησίαν μας πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ὑψίστου αὐτῆς ἔργου διὰ τήν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἐντός τῶν συγχρόνων δυσκόλων περιστάσεων.

Ἡ Π. Ε. Γ., ἔχει ἰδρυθῆ, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπού-

λου καί διακονεῖ μέ ἀφοσίωσιν καί πάντοτε ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, εἰς τόν εὐαίσθητον ποιμαντικόν τομέα τῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς ἀπειλῆς ἐκ τῶν ποικιλωνύμων αἰρέσεων καί παραθροσκευτικῶν ὁμάδων, παρέχουσα τήν βοήθειάν της εἰς τὰ θύματα τῶν ὁμάδων αὐτῶν καί εἰς τὰς οἰκογενείας των καί μεριμνῶσα διὰ τήν οἰκοδομήν αὐτῶν εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν.

Ἡ Π. Ε. Γ., κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ Καταστατικοῦ της, τελεῖ ὑπὸ τήν ἐπίτιμον Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος, τό δέ περιοδικόν «Διάλογος» ἐκδίδεται ὑπὸ τήν αἰγίδα Αὐτοῦ, διό καί αἰτούμεθα τήν πρὸς τοῦτο εὐλογίαν Σας.

Ἡ Ἐνωσίς μας, ὡς στενός συνεργάτης τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῆν Αἰρέσεων, συμμετέχει πάντοτε εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συγκαλουμένας Πανορθόδοξους Συνδιασκέψεις καί ἔσχεν τήν εὐλογίαν νά γνωρίσει τό ἀμέριστον ἐνδιαφέρον τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος διὰ τό πρόβλημα τῆς δραστηριότητος τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων κατά τὰς συγκληθείσας ἐν Ἀλιάρτῳ Βοιωτίας Συνδιασκέψεις. Αἰσθανόμεθα ἰδιαίτερος εὐτυχεῖς διότι θά συνεχίσωμεν, ὑπὸ τὰς εὐλογίας Σας καί τήν πεπνυμένην καθοδήγησίν Σας, τήν διακονίαν μας πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην ἀδελφούς μας.

Ἡ Ἐνωσίς μας θέτει ἐαυτήν εἰς τήν διάθεσιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καί ἐξαιτεῖται τὰς θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐλογίας.

Μετά βαθύτατον σεβασμοῦ,

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πνευμ. Σ.

π. Κυριακός Τσουρός.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ.

Κων/νος Παπαχριστοδοῦλου.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ...

Στίς 28 Ἰανουαρίου 2008 ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κυρός Χρυστόδουλος.

Ὁ Μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος ἀνέλαβε σοβαρές πρωτοβουλίες γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων καί στήριξε ποικιλοτρόπως τό ἔργο τῆς Π.Ε.Γ. καί τήν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ «Διάλογος».

Ὁ Κύριος ἄς ἀναπαύσει τήν ψυχὴ Του ἐν χώρᾳ ζώντων.

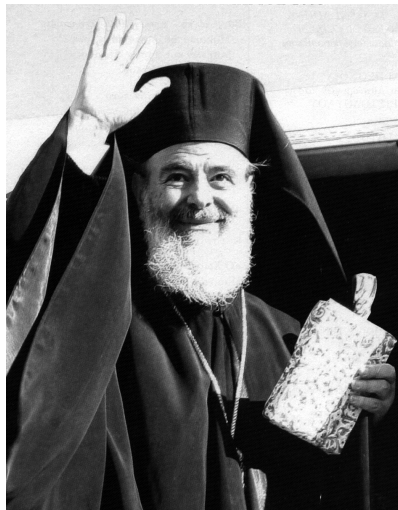
Μέ βαθύτατο σεβασμό δημοσιεύουμε τό ἀκόλουθο σημαντικό ἀπόσπασμα ἀπὸ κείμενό Του μέ τίτλο: «Ἡ πορεία τοῦ Χριστιανισμοῦ».

«Τό πρῶτο μέγα γεγονός τῆς πορείας τοῦ χριστιανισμοῦ μέσα στήν ἱστορία εἶναι ἡ ὑπέρβαση τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ... Ἔδωσε ἐντολή στοὺς μαθητές Του “πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη”.

... Αὐτό τό ἀνοιγμα τῆς Ἐκκλησίας στά ἔθνη ἔχουμε ὑποχρέωση νά τό διατηρήσουμε. Ἡ μέριμνα γιά τό γένος μας δέν ἐπιτρέπεται σέ καμιά περίπτωση νά διολισθαίνει σέ ρατσισμό ἢ σέ ὁποιασδήποτε μορφῆς ὑποτίμηση τῶν ἄλλοεθνῶν. Οἱ ἐθνικές διαφορές δέν νομιμοποιοῦνται στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Εὐχόμαι νά μᾶς ἔχει ἱκανούς ὁ Κύριος νά μὴ προδώσουμε ποτέ αὐτὴ Του τήν ἐντολή.

Θαυμαστή εἶναι ἡ τόλμη τῶν πρώτων χριστιανῶν νά ἀγκαλιάσουν τὴ φιλοσοφία τῶν Ἑλλήνων. Μέ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ συνέλαβαν ἀμέσως ὅτι ἡ φιλοσοφία εἶναι ὄργανο γιά τὴν κατανόηση τοῦ κόσμου, τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καί τοῦ τρόπου μέ τόν ὁποῖον ἐργάζεται ἡ Θεία Πρόνοια.

Δέν ἔχει ἱστορικό προηγούμενο ἡ κίνηση τῶν χριστιανῶν νά διαβάζουν τὰ Ἱερά τους βιβλία καί νά τὰ ἐρμηνεύουν μέ τὴ βοήθεια τῆς φιλοσοφίας. Καί μόλις ἔνωσαν ὅτι ἡ ἐποχὴ τῆς εἰδωλολατρίας περνᾷ στό ἱστορικό παρελθόν, ἀνέλαβαν τὴν εὐθύνη νά μὴ ἀφήσουν τὴ φιλοσοφία ν’ ἀκολουθήσει τὴ μοίρα τοῦ παγανιστικοῦ κόσμου, ἀλλὰ νά τὴ διδάσκουν οἱ ἴδιοι καί νά κάνουν ἔργο δικό τους τὴν ἀντιγραφὴ καί διάσωση τῶν κειμένων τῆς.

Χάρις στήν ἀνεπανάληπτη αὐτὴ πράξη εὐθύνης, τῆς χρήσεως τῆς φιλοσοφίας ὡς πολυτίμου ὄργανου κατανόησης τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως, κατόρθωσε ὁ χριστιανισμός νά ἀποκτήσει τό λαμπρὸ οἰκοδόμημα τῆς θεολογίας του.

...Τόν θρίαμβο τῆς Ἐκκλησίας πάντοτε ἀκολουθεῖ κατὰ πόδας τό σκοπὸς τῆς αἵρεσης. Ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν Ἀποστόλων ἤδη, ἡ Ἐκκλησία δίνει ἀγώνα κατὰ τῶν αἱρέσεων. Αὐτὴ τὴν μόνιμη ἀναμέτρηση μέ τό κακὸ ὁ Κύριος τὴν ἐπιτρέπει,

χωρὶς ὅμως ν’ ἀφήνει ἄοπλη τὴν Ἐκκλησία Του. Καί βλέπουμε ὅτι ὅσο ἡ Ἐκκλησία μάχεται, τόσο Ἐκεῖνος τῆς χαρίζει δυνάμεις καί κλέος.

Μαχόμενη κατὰ τῶν αἱρέσεων ἡ Ἐκκλησία ἀπέκτησε ὑπέρολαμπρο πνευματικὸ οἰκοδόμημα, τὴν τριαδικὴ θεολογία τῆς. Μαχόμενη μέ ὄλες τῆς τίς δυνάμεις, διαμορφώθηκε εὐλογημένα ὡς ἀληθῶς μία, ἅγια, καθολικὴ καί ἀποστολική. Μαχόμενη καί ἄκρως ἐμπερίστατη, ἐμπέδωσε τὴ συνοδικὴ δομὴ τῆς, μέ κορυφαῖο γεγονός τὴν ἐν Νικαῖα Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, πού κατέθεσε ἐνώπιον τῶν αἰῶνων καί τῶν γενεῶν τό ὄντως ἔξοχο κείμενο, τό σύμβολο τῆς πίστεως.

Πληθύνονται, βεβαίως, οἱ φωνές πού συνιστοῦν στήν Ἐκκλησία νά ἐγκαταλείψει τόν κατὰ τῶν αἱρέσεων ἀγώνα τῆς, ἐν ὀνόματι τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καί τῆς ἀνεξιθρησκίας.

Ἡ Ἐκκλησία ὄχι μόνο σέβεται ἀλλὰ καί ὑποστηρίζει τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, ἔχουσα πλήρη ἐπίγνωση ὅτι τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου ἔχουν τό ἔρειμά τους μέσα στὴ διδασκαλία τῶν Πατέρων. Ὅμως, τό ἔργο τῆς δέν ὀρίζεται ἀπὸ τίς πολιτικακὲς ἀντιλήψεις. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἐντολὴν Κυρίου νά ἐπαγωνίζεται “τὴ ἅπαξ παραδοθεῖση τοῖς ἁγίοις πίστει”. Ἔχει ἐντολὴν Κυρίου νά καταγγέλει ὅσους “παρεισάγουν αἱρέσεις ἀπώλειας”, νά δείχνει ὅσους δελεάζουν “ψυχὰς ἀστηρίκτους”, νά ἀποκαλύπτει “τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφόμενους, ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς”».

Ἀρχιεπίσκοπος Χρυστόδουλος

ΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΕΝΟΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑ

του Πρωτοπρ. Κυριακού Τσουρού,
Γραμματέως της Σ. Έ. επί των αίρέσεων.

(β' μέρος)

Στό πρώτο μέρος του παρόντος άρθρου¹ μας έκθέσαμε τους λόγους για τους οποίους θεωρούμε ότι ένας δημόσιος διάλογος με την οργανωμένη παραθρησκεία είναι όχι μόνον άνωφελος, δεδομένου ότι οι εκπρόσωποι της στις ευκαιρίες που τους δίδονται γι' αυτό ούτε ίχνος καλής προθέσεως δέν διαθέτουν για να προβληματισθούν, αλλά είναι και λανθασμένος. Τί διάλογος άλλωστε να γίνει και μάλιστα από έναν ποιμένα, κήρυκα του Ευαγγελίου του Ίησού Χριστού, με έναν όπαδό του Μούν ή του Σάι Μπάμπα ή του Μαχαράτζι, όταν οι ίδιοι οι άρχηγοί τους ανακηρύσσουν τους έαυτούς τους σέ "χριστούς" της "Νέας Έποχής".

Άν είναι προβληματικό να βρεθί σέ δημόσιο διάλογο ό Όρθόδοξος με έναν Πεντηκοστιανό ή άλλο νεοπροτεστάντη, πού έν πάση περιπτώσει, έστω και με έσφαλμένο τρόπο, αναγνωρίζει και όμολογει τόν Ίησού Χριστό ως "μόνο Λυτρωτή και Σωτήρα του", πόσο δυσχερές και άνωφελο πρέπει να θεωρηθί τό να συνομιλεί κανείς δημοσίως με έναν όπαδό ενός σύγχρονου ζωντανού "χριστού", ό όποιος έπιδιώκει, ως "άντίχριστος", να οικειοποιηθί όλες τίς ιδιότητες και τίς έξουσίες της πρώτης και δευτέρας Παρουσίας του Μόνου και Άληθινού Μεσσίου Ίησού Χριστού;

Δέν πρέπει άκόμη να παραλείψωμε να έπισημάνουμε τόν προβληματισμό πού προκύπτει από ένα δημόσιο διάλογο με τά νεοφανή ρεύματα του νεοπαγανισμού, τά όποια χαρακτηρίζονται για τήν σκληρότητα των προθέσεών τους και τήν έμπαθη συμπεριφο-

ρά τους έναντι της Όρθόδοξης Έκκλησίας μας. Η Έκκλησία μας στην συνάντησή της μ' αυτά τά ρεύματα όχι μόνον τίποτε τό κοινόν δέν έχει να συζητήσει, αλλά συναντᾶ και μιά άπερίγραπτα έχθρική και άδίστακτη αντιμετώπιση, συνοδευόμενη από βαθύ μίσος, ύβρεις, άπειλές και ένίοτε άχαρακτήριστη συμπεριφορά.

Μόνον, λοιπόν, έξ ανάγκης, και έπιλεκτικώς και κατόπιν βαθείας και έξειδικευμένης καταρτίσεως, αλλά και πολλής προσοχής, θά ήταν άνεκτός ένας δημόσιος διάλογος με τίς ομάδες της παραθρησκείας. Και πάλι τότε ή παρουσία και ή συμμετοχή μας ως Όρθοδόξων πρέπει να περιορίζεται σέ σαφή και κατανοητή διατύπωση και έκφραση της Όρθοδόξου Πίστεως και των θέσεων της Έκκλησίας μας και να μήν έπεκτείνεται σέ βαθείες "θεολογικές" άντιπαραθέσεις και πόλεμο χωρίων της Άγίας Γραφής ή πατερικών κειμένων κ.λ.π. Πολύ περισσότερο να μήν έξελίσσεται σέ διαπληκτισμούς και έκτοξεύσεις έπιθετικών προσδιορισμών και χαρακτηρισμών, πού μπορεί να δημιουργήσουν άπωθητική αντίδραση εκ μέρους των θεατών και να βλάψουν τό κύρος και τήν εικόνα της Έκκλησίας μας, προσάπτοντάς της κατηγορίες μισαλλοδοξίας και φανατισμού.

5. Θά ολοκληρώσωμε τήν παρούσα μελέτη μας με τό έξής τελικό έρώτημα:

Ποιά θά μπορούσαν να είναι τά πλαίσια ενός ένδεχομένου ποιμαντικού διαλόγου με τά θύματα της παραθρησκείας;

Τό έρώτημα τουτο είναι άναγκαίο και σημαντικώτατο καθόσον, όπως και πιό πάνω

1. Βλέπε: «Διάλογος», τεύχ. 50.

είπαμε, ὁ ποιμένας συναντᾷ τό πρόβλημα μέσα στήν ἐνορία του, στό γραφεῖο του, στίς οἰκογένειες, στήν ἐξομολόγηση ἢ σέ ἄλλες εὐκαιρίες. Ἡ ἐνασχόλησή του, λοιπόν, μ' αὐτό εἶναι, ὄχι μόνον ἀναπόφευκτη ἀλλά καί ἀπαραίτητη, ἐντασσομένη στά βασικά καθήκοντα τοῦ ποιμένου, ὁ ὁποῖος εἶναι ταγμένος, μεταξύ τῶν ἄλλων, νά περιφρουρεῖ τό ποιμνιο ἀπό τήν λύμη τῶν αἰρέσεων.

Εἶναι ἐξ ἄλλου αὐτονόητο ὅτι ὁ διάλογος ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστο μέρος τῆς ἀπολογητικῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἰδιαίτερα σήμερα, ἀσκούμενος βεβαίως, μέ βάση τό πνεῦμα τῆς Ἁγίας Γραφῆς, μέ ἀκλόνητη πίστη στήν μοναδικότητα τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ὑπό τό φῶς τῆς ἀγιοπατερικῆς παραδόσεως.

Σ' ἓνα τέτοιο διάλογο, πού ἀποβλέπει στήν ἀπελευθέρωση καί στήν ἐλευθερία ἐνός θύματος ἀπό τά δίκτυα τῆς παραθρησκείας ὁ ποιμένας ὀφείλει πρωτίστως νά ἔχει πλήρη κατάρτιση καί βαθειά συναίσθηση τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος. Δέν ἀπαλλάσσεται ὁ ποιμένας μέ τήν δικαιολογία τοῦ “δέν ξέρω ἢ δέν μπορῶ”. Δέν ὑπάρχουν ἀρμόδιοι Ἱερεῖς γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν αἰρέσεων καί ἀναρμόδιοι. Ὁ κάθε Ἱερεὺς εἶναι ἓνας ποιμένας, ὄργανο τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ καί “οἰκονόμος τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ” καί “στόμα Χριστοῦ”, τό ὁποῖο χρησιμοποιεῖ ὁ Ἰδιος ὁ Χριστός γιά νά ἀγιάσει καί νά σώσει τόν ἄνθρωπο καί ἰδιαίτερα τόν ἁμαρτωλό καί τόν ἀπωλολότα. Μέ ὑπευθυνότητα, λοιπόν, καί φόβο Θεοῦ **ὀφείλει** νά ἀναλάβῃ τήν ποιμαντική του εὐθύνη, πού τοῦ δόθηκε μαζύ μέ τήν ἱερωσύνη καί εἶναι ἀναπόσπαστα συνδεδεμένη μ' αὐτή.

Ἀκόμη, «*Πρὶν μποῦμε σ' ἓνα τέτοιο ποιμαντικό -ἀπολογητικό διάλογο εἶναι ἀνάγκη νά λάβουμε σοβαρά ὑπ' ὄψη μας πῶς καλούμεθα σέ μία πραγματική “πάλη” καί πῶς αὐτή ἢ πάλη ἀφορᾷ “τόν κοσμοκράτορα τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου τά πνεύματα τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις”, πού χρησιμοποιοῦν συχνά τεχνάσματα ἀπάτης. Δέν πρέπει νά ἀγνοοῦμε τό δαιμονικό στοι-*

χεῖο, πού ἐκφράζεται μ' αὐτό τό πνεῦμα τῆς ἀπάτης, συνηθισμένο σέ πολλές νέες αἰρέσεις καί παραθρησκευτικές ομάδες. Μέ τήν “πανοπλία τοῦ θεοῦ” πρέπει νά ἀρχίσουμε αὐτόν τόν ἀγῶνα μέ ἓνα καί μοναδικό σκοπό: Νά καλέσουμε τοὺς ἀνθρώπους νά συμφιλιωθοῦν μέ τόν Θεό ὄχι νά ἀναζητήσουμε “κοινά σημεῖα”, θεμελιωμένα στήν αὐτόνομη προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου γιά “θεογνωσία” ἢ γιά “αὐτοπραγμάτωση”.

Πρέπει, ἐξ ἄλλου, νά ὑπογραμμίσουμε ὅτι στόχος τοῦ ποιμαντικοῦ διαλόγου πρέπει νά εἶναι, ὄχι μόνον ἡ ἐπιστροφή τοῦ πλανημένου, ἀλλά κυρίως ἡ πλήρης καί σωστή ἐπανάταξή του μέσα στήν ἐνοριακή κοινότητα, στήν κοινωνία τῶν ἀδελφῶν. Δέν πρέπει νά λησμονοῦμε ποτέ ὅτι μιὰ ἀπό τίς βασικές αἰτίες προσχωρήσεως στίς αἰρέσεις εἶναι ἡ ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου νά γίνεται ἀποδεκτός, νά ἐντάσσεται σέ ομάδες ὅπου νά μπορεῖ νά μιᾶ καί νά τόν ἀκοῦνε (δηλαδή νά κάνει διάλογο). Ἐκεῖ αἰθάνεται μέσα σέ ομάδα ὁμοϊδεατῶν, πού τόν ἀγκαλιάζουν, ἐφαρμύζοντας “βομβαρδισμό ἀγάπης” μέ τό ἐνδιαφέρον τους ἢ καί τήν ἀγάπη τους, ὅπως αὐτός νομίζει, ἐνῶ στήν πραγματικότητα ἀστυνομεύουν κάθε πτυχή τῆς προσωπικῆς ζωῆς του. Πῶς θά πεισθεῖ τό θῦμα νά ἐγκαταλείψει αὐτή τήν κατάσταση (ἔστω καί ψεύτικη πολλές φορές) ἐάν δέν βρεῖ κάτι ἀνάλογο (καί μάλιστα γνήσιο) μέσα στήν ἐνορία, ὅπου πρέπει νά γίνει ἀγαπητός καί σεβαστός;

Σέ ἀντίθετη περίπτωση ὑπάρχει ὁ κίνδυνος τῆς ἐπιστροφῆς στό παλαιόν “ἐξέραμα”. Γι' αὐτό ἡ ἐνορία εἶναι ἀνάγκη νά λειτουργεῖ σάν μιὰ μεγάλη οἰκογένεια, μέ συνεργάτες πού νά ἐνημερώνουν τόν ἐφημέριο γιά τά προβλήματα τῶν ἐνοριτῶν. Ἀκόμη ἡ θεία λατρεία καί ἡ εὐχαριστιακή σύναξη δέν πρέπει νά εἶναι ἰδιωτική ὑπόθεση, ὅπου ὁ καθένας ἐρχεται νά πάρει ὅ,τι θέλει καί νά φύγει βιαστικά ὅποτε θέλει, ἀλλά ἀληθινή κοινωνία ἀδελφῶν πού ἀποσκοποῦν νά γίνουν “εἷς ἐν Χριστῷ”.

2. π. Ἀντ. Ἀλεβιζοπούλου, αὐτόθι, σελ. 191-192.

Γι' αυτό τό λόγο, τό γραφείο του Έφημερίου δέν μπορεί νά εἶναι μόνον τόπος διεκπεραιώσεως θρησκευτικῶν ὑποθέσεων ἢ κοινωνικῶν ἐκδηλώσεων, ἀλλά σημεῖον ἀναφορᾶς τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς, ὅπου ὅποιος εἰσέρχεται θά συναντᾷ τήν ἀγάπη, τήν ζεστασιά, τήν πατρότητα, τήν εὐγένεια, τήν λεπτότητα, τήν διακριτικότητα, τήν ἀνιδιοτέλεια, τήν στερεά καί βέβαιη βάση τῆς πίστεως καί τῆς ἐλπίδος. Τότε δέν θά ζητήση πουθενά ἄλλοῦ τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά ἢ, ἄν εἶναι ἓνα θῦμα τῆς πλάνης πού ἐπιστρέφει, θά βρεῖ στήν ἐνορία τήν ἀνάπαυση, πού κυρίως τοῦ ἔλειπε μέσα στίς σκοτεινές καί ἀπάνθρωπες "ἀτραπούς" τῆς ἐκμετάλλευσης τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας ὅπου πορευόταν, μέσα στό χάος τῶν αἰρέσεων καί τῶν παραθρησκευτικῶν ὁμάδων, καί δέν θά θελήσῃ νά ἐπιστρέψῃ ποτέ σ' αὐτές. Ἡ ὑποδοχή του καί ἡ ἀποδοχή του στήν ἐνορία του ἀπό τόν καλό ποιμένα του δέν πρέπει νά εἶναι μιά γραφειοκρατική διαδικασία, ἀλλά μιά στοργική πατρική ἀγκαλιά πού θά δεχθῇ τόν ἀδελφό τόν "ἐμπεσόντα εἰς τούς ληστᾶς" γιά νά τόν περιθάψῃ καί νά τόν ἀποκαταστήσῃ σέ υἱό τοῦ Οὐρανίου Πατρός, μέ τήν προσφορά τῆς ἀπροϋπόθετης ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ.

Καί τότε εἶναι ἡ ὥρα τοῦ ὑπεύθυνου ποιμαντικοῦ διαλόγου μεταξύ τοῦ ποιμένος - πατρός καί τοῦ θύματος τῆς πλάνης. Πρῶτο μας μέλημα σ' αὐτόν τόν διάλογο εἶναι ὁ **διαχωρισμός τοῦ θύματος ἀπό τήν πλάνη**. Κι' ἔπειτα, μιά σειρά ἐπίπονων προσπαθειῶν, πού ξεκινᾷ ἀπό τήν πλήρη ἐνημέρωσή μας πάνω στόν χαρακτήρα τῆς συγκεκριμένης ὁμάδος στήν ὁποία εἶχε ἐμπλακεῖ τό θῦμα καί, περνώντας μέσα ἀπό τήν ἀναίρεση τῆς πλάνης, ὀδηγεῖ στήν οἰκοδομή στήν Ὁρθόδοξη Πίστη. Σ' ὅλη αὐτή τήν πορεία ὁ διάλογος διεξάγεται μέ νηφαλιότητα, μέ ἀγάπη, χωρίς ἀνακριβείες καί χαρακτηρισμούς κατά τῆς ὁμάδος ἢ ὁποία ἦταν μόλις πρό ὀλίγου ἀκόμη ἢ "κιβωτός τῆς σωτηρίας" γιά τόν συνομιλητή μας. Κι' ἀκόμη χρειάζεται πολλή ὑπομονή, γιατί τό πρῶην θῦμα εἶχε μάθει σέ ἄλλο τρόπο σκέψεως (ἐλεγχόμενο -"ἐλεγχος τοῦ νοῦ"),

σέ ἄλλη σχέση μέ τόν γκουρού (ἐξάρτιση), σέ ἄλλη γλῶσσα (ξύλινη καί τεχνητή), γι' αὐτό καί ἡ ἀπεξάρτισή του εἶναι δύσκολη ὑπόθεση, πού ἔχει ἀπόλυτη ἀνάγκη καί τοῦ θείου φωτισμοῦ.

Καί πάνω ἀπ' ὅλα ὁ διάλογος πρέπει νά ἀποκαλύπτει ὅλο καί περισσότερο τό πρόσωπο καί τήν ἀπέραντη ἀγάπη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ "Ὅστις θέλει πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν".³

[Βλέπε περισσότερα στό βιβλίο τοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου: Ἀντιμετώπιση τῶν αἰρέσεων, Ποιμαντική καί στρατηγική].

6. Συμπεράσματα:

Θά μπορούσαμε νά κατακλείσουμε τή σειρά τῶν σκέψεών μας πάνω στό θέμα μας, "Πλαίσια τοῦ ποιμαντικοῦ διαλόγου μέ τήν παραθρησκεία", μέ τά ἀκόλουθα συμπεράσματα:

α) Ἐνας δημόσιος ποιμαντικός διάλογος μέ τήν ὀργανωμένη παραθρησκεία διεξάγεται ἐπί ὀλισθηροῦ καί ἐπικίνδυνου ἐδάφους. Εἶναι ἀποδεκτός μόνον σέ περιπτώσεις ἀνάγκης καί πρέπει νά διεξάγεται μετά πολλῆς προσοχῆς καί φειδοῦς. Σ' αὐτή τήν περίπτωση νά ἐλέγχεται ὁ κίνδυνος κάθε μορφῆς συγχύσεως, συγκρητισμοῦ ἢ βλάβης, πού μπορεί νά προκληθῇ στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, στά πρόσωπα πού ἐμπλέκονται καί στούς ἀκροατές ἢ τηλεθεατές, πού συνήθως εἶναι ἀπληροφόρητοι.

β) Ἐξ' ἄλλου, ὁ ποιμαντικός διάλογος μέ τά θῦματα τῶν παραθρησκευτικῶν ὁμάδων ἢ τούς ἐπιστρέφοντες ἐκ τῆς πλάνης εἶναι βασικό καθήκον κάθε ποιμένος. Γιά τό ἔργο αὐτό ὁ ποιμένας ὀφείλει νά καταρτίζεται ὁ ἴδιος στήν Πίστη, νά ἀγρυπνεῖ, νά εἶναι ἐνημερωμένος, ὅπου βεβαίως αὐτό εἶναι δυνατόν (δέν ἀγνοοῦμε τήν ἐπικρατοῦσα κατάσταση στήν ὕπαιθρο) καί τουλάχιστον πρόθυμος νά ἐνδιαφερθῇ ἔστω σέ πρώτη φάση, γιά τόν τρόπο βοήθειας τοῦ θύματος.

3. Α' Τιμ. β'4.

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1990

του π. Αντωνίου Άλεβιζοπούλου (†)¹

(α' μέρος)

Οι ρίζες του χριστιανικού πολιτισμού βρίσκονται στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες και ιδιαίτερα στην εποχή των απολογητών. Μέ την διατύπωση της χριστιανικής ανθρωπολογίας, οι απολογητές ξεπέρασαν την ανθρωπολογική εικόνα της προχριστιανικής εποχής και θεμελίωσαν ένα νέο πολιτι-

1. Από τό ανέκδοτο έργο του: «Διαβρωτική Έπιδραση των «Αιρέσεων». Αντιαιρετική ποιμαντική στη δεκαετία του 1990».

σμό, πού χαρακτηρίστηκε σαν χριστιανικός πολιτισμός. Αυτός ο πολιτισμός είχε σαν κέντρο τή βασιλεία του Θεού. Άκόμη και οι διαφορές πού ένεφανίσθηκαν ανάμεσα στις χριστιανικές όμολογίες, δέν ήταν διαφορές σκοπού, άλλα μεθόδου. Αυτός ο πολιτισμός είχε διάρκεια μέχρι τά τέλη του ΙΘ' αιώνα.

Στόν 20ο αιώνα συντελέσθηκαν μεγάλες αλλαγές. Όμως οι πιο συγκλονιστικές έλαβαν χώρα στόν θρησκευτικό τομέα, κατά τις

γ) Ό δρόμος τής επιστροφής και τής έλευθερίας για τά θύματα των αιρέσεων είναι δύσκολος, επίπονος και μακρύς. Η Χάρις όμως του Χριστού είναι πανίσχυρη και κανέναν δέν απορρίπτει. Βασική βέβαια προϋπόθεση είναι ή δική μας συνεργασία και ή καλή πρόθεση του θύματος.

δ) Η έπιτυχία στόν ποιμαντικό διάλογο μέ τά θύματα τής παραθρησκείας δέν τελειώνει μέ τήν επιστροφή του θύματος αλλά μέ τή σωστή επανένταξη του και τήν οίκοδομή του στό Σώμα τής Έκκλησίας. Έκει μόνον μπορεί νά στερεωθί στην πίστη ζώντας μεταξύ αδελφών τή σωστή μυστηριακή ζωή και ατενίζοντας σέ ζωντανά φωτεινά παραδείγματα - πρότυπα ζωής.

ε) Ό ποιμαντικός διάλογος μπορεί νά λειτουργήσει σωστικά, όχι μόνον σαν κύριος θεραπευτικός τρόπος στή συνάντηση του ποιμένου μέ τά θύματα των ποικιλωνύμων αιρετικών και παραθρησκευτικών ομάδων, αλλά και προληπτικά μέ τήν ένημέρωση του Χριστεπωνύμου Πληρώματος, για τήν προστασία και περιφρούρησή του από τους «βαρείς λύκους», οι όποιοι «έν ένδύμασι προβάτων» αποσπούν τους άνύποπτους «λαλούν-

τες διεστραμένα» (Πράξ. κ'29. Ματθ. ζ'15. Πράξ. κ'30).

Λίγες μέρες πριν τήν κοίμησή του (3.5.1996) ο μακαριστός π. Αντώνιος Άλεβιζόπουλος υπαγόρευσε τό ακόλουθο βαρυσήμαντο κείμενο πού απευθύνεται προς κάθε ποιμένα:

“Τό νά θελήσει ένας ποιμένας νά αφαιρέσει από όποιονδήποτε τό στοιχείο τής έλπίδος και νά τον διαγράψει από τό βιβλίο τής Ζωής είναι τό μεγαλύτερο έγκλημα πού θά μπορούσε νά διαπράξει έναντίον του αδελφού. Γι' αυτό και ο ποιμένας έχει καθήκον νά συμπαρασταθεί σέ όποιονδήποτε του τό ζητήσει και έχει ανάγκη τής πνευματικής του προσφοράς. Συνεπώς ή απολογητική τής Έκκλησίας μας καθίσταται αναγκαία σέ κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από τή βούληση του καθενός και βέβαια μέ διάκριση και σεβασμό στην προσωπική έλευθερία και τήν τελική έπιλογή του. Έδώ έχουμε νά κάνουμε μέ ένα πολύ λεπτό ποιμαντικό πρόβλημα τό όποιο κατ'ούδένα τρόπο πρέπει νά παρακαμφθει”⁴.

Άς είναι ή αναφορά αυτή ένα μνημόσυνο στόν πρωτεργάτη του σύγχρονου αντιαιρετικού ποιμαντικού έργου τής Έκκλησίας μας.

4. «Διάλογος», τεύχ. 7, σ. 3.

ἀρχές τοῦ αἰώνα. Αὐτές οἱ ἀλλαγές βρῆκαν ἔκφραση, στό λεγόμενο τεχνικό πολιτισμό.

Ὅπως ὀρθά παρατήρησε ὁ F. W. Haack στή «Συνδιάσκεψη τῶν Ἐντεταλμένων διά θέματα Αἰρέσεων καί Κοσμοθεωριῶν», πού πραγματοποιοῦσε στό Rothenburg τῆς Γερμανίας (Μάρτιος 1990), ὁ τεχνικός πολιτισμός δέν ἔχει πλέον κέντρο τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλά τήν ἱκανοποίηση τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου. Μέ βάση τή νέα ἀνθρωπολογία, ὁ ἄνθρωπος ἐκλαμβάνεται σάν καταναλωτικό ὄν. Κύριο μέλημα αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι νά προσφέρει τίς καλλίτερες δυνατές βιοτικές συνθήκες, γιά ὅσο τό δυνατόν περισσότερους ἀνθρώπους.

Ὅμως ὁ τεχνικός πολιτισμός δέν ἔλυσε τά προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου. Ἀντίθετα ὀδήγησε σέ ἀδιέξοδα καί ὑπαρξιακά κενά. Γιά τήν πλήρωση αὐτῶν τῶν κενῶν, ἐμφανίσθηκαν στή θρησκευτική καί ἰδεολογική ἀγορά προϊόντα διαφόρων ὁμάδων, γκουρουϊστικῶν, θεοσοφικῶν, νεογνωστικῶν καί ποικίλες «συνταγές», πού προσφέρονται ἀπό τίς πολυάριθμες ψυχολατρεῖες, οἱ ὁποῖες κηρύττουν τήν αὐτο-εὐρεση καί τήν αὐτο-εξέλιξη.

Στή δεκαετία τοῦ 1980 προβλήθηκε ιδιαίτερα τό σύνδρομο τῆς λεγόμενης «Νέας Ἐποχῆς», πού παίρνει ἄπειρες ὄψεις καί εἰσχωρεῖ σάν «τάση» καί τρόπος σκέψης παντοῦ. Αὐτή ἢ «τάση» παίρνει ιδιαίτερες μορφές στή νέα δεκαετία τοῦ 1990, ὅπου διαγράφεται πλέον καθαρά ἡ ἀντικατάσταση τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ F. W. Haack, στή συνδιάσκεψη τοῦ Rothenburg, χαρακτήρισε τόν τεχνικό πολιτισμό σάν «Δύση». Βάση, εἶπε, τῶν Συνταγμάτων τῶν Δυτικῶν χωρῶν, καί στήν ἐποχή τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, εἶναι ἡ χριστιανική εἰκόνα τοῦ Ἀνθρώπου.

Ὅμως κατά τά τελευταῖα χρόνια ἡ εἰκόνα αὐτή ἀπειλεῖται μέ ἐξουδετέρωση. Ἡ ἀπειλή προέρχεται, κατά τόν F. W. Haack, ἀπό τό πλῆθος τῶν φουνταμενταλιστικῶν νεο-προτεσταντικῶν ὁμάδων καί ἀπό τίς ἀμέτρητες ὁμάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς», πού κηρύττουν τήν αὐτοπραγμάτωση τοῦ ἀνθρώπου. Μέ

τήν ἀλλαγὴ τῆς εἰκόνας τοῦ ἀνθρώπου, τά Συντάγματα τῶν Δυτικῶν Χωρῶν μένουν μετέωρα· ἡ ἀναθεώρησή τους εἶναι πλέον ζήτημα χρόνου.

Πῶς θά μπορούσαμε νά χαρακτηρίσουμε τόν πολιτισμό τῆς νέας δεκαετίας; Τό ἐπικρατέστερο στοιχεῖο σ' αὐτόν τόν πολιτισμό εἶναι οἱ νέοι μηχανισμοὶ μεθόδευσης. Οἱ μηχανισμοὶ αὐτοί, ἐνῶ γίνονται μέ τόν καιρό πιό σύνθετοι, δέν εἶναι καθόλου ἀντιληπτοί. Σύμφωνα μέ τήν ἄποψη τοῦ Haack «ὑποκείμεθα σέ μηχανισμούς καθοδήγησης πού δέν μπορούμε ν' ἀντιληφθοῦμε. Ἴσως ν' ἀντιλαμβανόμαστε μία ἢ δύο βαθμίδες αὐτῆς τῆς μεθόδευσης. Ἔτσι ἀνοίγει ὁ δρόμος γιά διάφορες θεωρίες παγκόσμιας συνωμοσίας».

Πρόκειται γιά τή λεγόμενη «κυβερνητική», τῆς ὁποίας οἱ μηχανισμοὶ ἀποβαίνουν ἀντιδημοκρατικοί, «Ὅπου οἱ δυνατότητες τῆς κυβερνητικῆς καί τά μέσα βρίσκονται στά χέρια μικροῦ κύκλου ἀνθρώπων, οἱ δημοκρατίες ἔχουν λίγες δυνατότητες», ἀνέφερε ὁ Haack καί κατέληξε: «Ὁ ἀνατολικός συνασπισμός δέν ἔπαιξε χάρι στήν καλή θέληση τῶν πολιτῶν του, ἀλλά ἐπειδή οἱ χώρες αὐτές δέν μπορούσαν πλέον ν' ἀνταπεξέλθουν στόν οἰκονομικό ἀνταγωνισμό τῶν ἐξοπλισμῶν».

Ὁ νέος πολιτισμός ἔχει λοιπόν νά κάνει μέ τήν κυβερνητική καί μπορεῖ νά χαρακτηριθεῖ σάν πολιτισμός τῆς κυβερνητικῆς.

Ποιά θά εἶναι τά κύρια χαρακτηριστικά αὐτοῦ τοῦ νέου πολιτισμοῦ; Σ' αὐτό τό θέμα θά προσπαθήσουμε νά δώσουμε ἀπάντηση μέσα ἀπό τήν ἀνάλυση τοῦ ὅλου σκηνικοῦ τῶν συγχρόνων αἰρέσεων καί τῆς παραθρησκείας.

α) Σύγχυση ἀνάμεσα στή θρησκεία καί στήν πολιτική

Ἀπό τίς προηγούμενες δεκαετίες εἶναι γνωστό πῶς πολλές αἰρετικές καί παραθρησκευτικές ὁμάδες ιδιαίτερα οἱ λεγόμενες «θρησκείες τῆς νεότητας» ἀπέβλεπαν στήν παγκόσμια κυριαρχία μέσω τῆς θρησκείας. Ὁ κόσμος βαδίζει στήν καταστροφή, ὅμως ἡ

καθεμιά από αυτές έχει τή «συνταγή» για τή σωτηρία του, λένε, αρκεί κανείς νά ἐγκολπωθεῖ τήν ἰδεολογία της, νά ὑποταγεῖ στό νέο «μεσσία» πού βρίσκεται στήν κορυφή τῆς πυραμίδας τῆς ἱεραρχίας καί νά κάνει τρόπο ζωῆς τό ἔργο τῆς ὀργάνωσης.

Ὅμως στή νέα δεκαετία τά ὄρια ἀνάμεσα στή θρησκεία καί στήν πολιτική ἐξαφανίζονται, ἡ πολιτική ζωὴ θρησκευτικοποιεῖται καί ἡ θρησκευτική πολιτικοποιεῖται.

1. Τό Ἰσλάμ.

Ἡ θρησκευτικοποίηση τῆς πολιτικῆς ζωῆς καί ἡ πολιτικοποίηση τῆς θρησκείας ἔλαβε τήν πιό γνωστή της ἔκφραση στόν χομεινισμό, πού δέν ἀποκλείεται νά λάβει στό μέλλον νέες διαστάσεις. Ὑπάρχουν ἀκόμη καί ἰσλαμικές αἰρέσεις πού ἐξαπλώνονται στή Δύση (π. χ. ἡ κίνηση Μπαχάϊ) καί συμπλέκονται μέ τήν πολιτική. Ὅμως σ' αὐτά τά πλαίσια δέν θά κάνουμε διεξοδικό λίγο γι' αὐτό. Θεωροῦμε χρήσιμη μία ἰδιαίτερη ἀνάλυση αὐτῆς τῆς σύγχρονης ἀπειλῆς γιά τό Δυτικό πολιτισμό καί ἐλπίζουμε πώς κάποιος ἄλλος, περισσότερο ἀρμόδιος θά ἐρευνήσῃ αὐτό τό χῶρο.

2. Φουνταμενταλιστές.

Οἱ φουνταμενταλιστές τῆς Ἀμερικῆς ἐπιδιώκουν τήν ταύτιση θρησκείας καί πολιτικῆς. Εἶναι γνωστό ὅτι στίς ΗΠΑ γίνεται σ' αὐτό τόν τομέα πραγματικός ἀγώνας. Τήν ἀπειλή ἐπισημαίνει ὁ καθηγητής Δημοσθῆνης Σαβράμης σέ ἄρθρο του μέ τόν χαρακτηριστικό τίτλο: «Ἡ ἐπικίνδυνη ταύτιση τῆς θρησκείας μέ τήν πολιτική στήν Ἀμερική»². Ὁ ἀρθρογράφος στηρίζεται στό πρόσφατο ἔργο δεκατριῶν συγγραφέων, μέ τίτλο «Ὁ θεός καί ἡ πολιτική στήν Ἀμερική», τό ὁποῖο ἀναφέρεται στίς διακόσιες περίπου «ἐκκλησίες», πού ἀποτελοῦνται ἀπό μικρές ἢ μεγάλες θρησκευτικές ὁμάδες, πού εἶναι γνωστές ὡς Denominations. Ἡ ἀριθμητικά μεγαλύτερη εἶναι ἡ Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία (28% τοῦ ἀμερικανικοῦ πλη-

θυσμοῦ). Ὁ Δ. Σαβράμης ὀημειώνει: «Ἡ ἠθική καί πνευματική δύναμη τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας δέν κατόρθωσε νά ὑπερνήσει τήν κοσμική-πολιτική δύναμη τῆς συμμαχίας, πού ὑπάρχει ἀνάμεσα στούς φορεῖς τοῦ Ἀμερικανικοῦ καπιταλισμοῦ καί τίς Denominations. Τό πόσο ἐπικίνδυνη εἶναι αὐτή ἡ συμμαχία, ἀποδεικνύεται, κυρίως, μέ βάση τήν πολιτική ἐπιρροή τῶν φουνταμενταλιστῶν, οἱ ὅποιοι, μέ τή βοήθεια τῆς «ἠλεκτρονικῆς ἐκκλησίας», ἔχουν μεταβληθεῖ: στούς πιό ἐπικίνδυνους πολλαπλασιαστές ἑνός χριστιανισμοῦ, πού δέν ἔχει καμιά σχέση μέ τό χριστιανικό σύστημα ἀξιῶν. Διακόσιοι τοπικοί σταθμοί τῆς τηλεοράσεως καί 1.135 ραδιοφωνικοί σταθμοί, πού ἀνήκουν στήν «ἠλεκτρονική ἐκκλησία» δηλητηριάζουν τίς ψυχές 13 ἑκατομμυρίων Ἀμερικανῶν, πού ἀκοῦνε ἢ βλέπουν τακτικά αὐτούς τούς σταθμούς, προπαγανδίζοντας τόν ἐπικίνδυνο «χριστιανισμό» τους³.

Αὐτά πού συμβαίνουν στήν Ἀμερική μᾶς ἀφοροῦν ἄμεσα, γιατί στή χώρα μας δροῦν πολλές ἀπό αὐτές τίς Denominations καί ἡ «συμμαχία» σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο μπορεῖ νά ἀσκήσῃ ἀφάνταστη πολιτική πίεση, ὅπως ἄλλωστε ἀποδείχθηκε μέ τήν ὀνομαζόμενη ἀπό τούς κύκλους αὐτοῦς «Δίκη τῶν Ἀθηνῶν»⁴. Πρόκειται γιά τή δίκη τριῶν φουνταμενταλιστῶν μισσιοναρίων Don Stephens, Alan Williams καί Κ. Μακρῆ⁵.

3. Ἡ «Νέα Ἐποχή».

Ἡ κίνηση τῆς λεγομένης «Νέας Ἐποχῆς» ὀδηγεῖ ἐπίσης στή σύγχυση τῶν συνόρων ἀνάμεσα στή θρησκεία καί στήν πολιτική.

Ἡ «Χρυσή Ἐποχή» προσφέρεται ὡς λύση στά ἀδιέξοδα τῆς ἀνθρωπότητας. Κάθε προ-

2. Ἐκδ.: Ἀπόστολος Βαρνάβας, 1/1990, σ. 19-20.

3. Γιά τό ὅλο θέμα, βλέπε καί: Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, «Ἐγχειρίδιο αἰρέσεων καί παραχριστιανικῶν ὀμάδων», Ἐκδ. «Διάλογος».

4. Ἀφορᾶ γεγονός στά τέλη τοῦ 1980.

5. Βλ. Α. Ἀλεβιζοπούλου: «Θρησκευτική Ἐλευθερία καί προσηλυτισμός στό φῶς τῆς Ὀρθοδόξου Ποιμαντικῆς». Ἀνάτυπο ἀπό τό «Συμπόσιον Πνευματικόν ἐπί χρυσῷ Ἰωβηλαίῳ Ἱερωσύνης τοῦ Μητροπολίτου Πατρῶν Νικοδήμου», Ἀθήναι 1989, σ. 305-327.

ΣΕΚΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ Μέ αφορμή ένα βιβλίο.

του Πρωτοπρ. Βασιλείου Γεωργοπούλου Δρ. Θ.

Τό 2005 εκδόθηκε τό βιβλίο τής νεαρής Έλβετίδας **Lea Saskia Laasner-Hugo Stamm**, *Allein gegen die Seelenfänger. Meine Kindheit in der Psycho-Sekte, Verlag Eichborn, Frankfurt am M. 2005*. Τό βιβλίο αυτό περιγράφει τίς τρομακτικές καί όδυνηρές έμπειρίες τής, πού έζησε ώς παιδί (γεννήθηκε τό 1980) από τό 1992-2001, ακολουθώντας τή μητέρα τής όταν αυτή έγκατέλειπε τόν κανονικό τρόπο ζωής τής, από τή στιγμή πού παγιδεύτηκε στό δίχτυα μιās Channeling σέκτας.

Αίτία τής παγίδευσης τής μητέρας τής, ύπήρξε ένα βιβλίο τής μέντιουμ Julie Ravel¹, πού παρουσιάζεται ώς ό άγωγός καί ό κομιστής μηνυμάτων μιās έξωσυμπαντικής όντότητας πού όνομάζεται «Ramtha» καί ύποτίθεται ότι έζησε πριν 35.000 χρόνια στην Άτλαντίδα². Στο βιβλίο τής Julie Ravel,

1. Για τήν Julie Ravel βλ. Materialdienst EZW 10/2000, σ. 342.

2. Για τόν Ramtha βλ. **Rüdiger Hauth** (Hrsg), *Kompak-*

αναφέρεται ότι ό «Ramtha» τής άποκάλυψε πώς τό τέλος του κόσμου είναι πρό των πυλών³. Όσοι άποδέχονταν τίς διδασκαλίες του Ramtha, όπως τίς κατανοούσε ή σέκτα, μέ τή βοήθεια τής έξωσυμπαντικής αυτής όντότητας, θά διασώζονταν άφου θά μεταμορφώνονταν σε φωτεινές ούσιες.

Η μητέρα τής **Lea Laasner**, παρά τίς επιφυλάξεις του συζύγου τής πού τελικά άναγκάστηκε νά τήν ακολουθήσει από φόβο μή διαλυθεί ή οικογένειά του, άφου έκλεισε τό

lexikon Religionen, Wuppertal 1998, σ. 288. **Irving Hexham**, *Pocket Dictionary New Religious Movements*, Downers Grove 2002, σ. 92.

3. Ός κανάλι - όργανο τής ίδιας όντότητας στις Η.Π.Α. έμφανίζεται ή Άμερικανίδα άποκρυφίστρια καί μέντιουμ Judy. Z. Knight μέ τήν όργάνωση “*Ramtha’s Scool of Enlightenment*” . (βλ. **Margaret Thaler Singer - Janja Lalich**, *Cults in Our Midst*, San Francisco 1995, σσ. 45, 120. **Irving Hexham**, *Pocket Dictionary New Religious Movements*, όπ. π., σ. 69). Μεταξύ των δύο γυναικών μέντιουμ Julie Ravel καί J. Z. Knight είχε ύπάρξει τή δεκαετία του 1990 δικαστική άντιπαράθεση.

ηγούμενη έποχή λογίζεται πώση καί έκφυλισμός. Άπό αυτό τό σημείο πηγάζει ή πολιτική άπαίτηση τής τάσης αυτής. Δέν είναι τυχαίο τό γεγονός ότι ή «Νέα Έποχή» έγινε πολιτικό σύνθημα στή χώρα μας καί μάλιστα από όλα τά μεγάλα κόμματα, πού έπαγγέλλονται τή «Χρυσή Έποχή» χρησιμοποιώντας διάφορες έκφράσεις.

Κατά τόν F. W. Haack ό έθνικοσοσιαλισμός του Άδόλφου Χίτλερ καλλιέργησε τήν ίδια έλπίδα για μία «Χρυσή Έποχή» καί έτροφοδοτείτο από «θρησκευτικές πηγές»⁶.

Στό πνεύμα τής «Νέας Έποχής» θεμελιώνονται καί οι έκδηλώσεις «είρήνης» διαφό-

ρων γκουρουϊστικων ομάδων, όπως λόγω χάρι οι συναυλίες ειρήνης του γκουρου Chippoy, πού έγινε καί στή χώρα μας γνωστός από τίς πολύχρωμες άφίσσες πού καλούσαν τό πλήθος σε παρόμοια εκδήλωση στην Άθήνα. Έκείνο όμως πού δέν γίνεται άντιληπτό είναι ή διαβολοποίηση των «άνεύθυνων πολιτικών» καί ή άπαίτηση πρωτείου του γκουρου έναντι των πολιτικών. Αυτή ή άπαίτηση θεμελιώνεται στό πνεύμα τής «Χρυσής Έποχής» καί στην κυρίαρχη θέση του νέου Άβατάρ, πού συνήθως είναι, ό ίδιος ό γκουρού⁷.

(Συνέχεια στό επόμενο).

6. F. W. Haack, *Wotans Wiederkehr*, München 1981.

7. βλ. καί: Α. Αλεβιζοπούλου, «Άποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός καί “Νέα Έποχή”».

Η ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ

του κ. Κωνσταντίνου Χολέβα¹,
πολιτικού επιστήμονος.

(α' μέρος)

Κυρίες και κύριοι εύχομαι καλή νέα χρονιά, καλή πνευματική προκοπή στη νέα αυτή περίοδο των πνευματικών εκδηλώσεων, των Όρθοδόξων, των αντιαρειτικῶν, των παραδοσιακῶν, διδακτικῶν καὶ οἰκοδομητι-

κῶν, ὅπως εἶπε ὁ π. Κυριακός. Ζοῦμε σὲ μιὰ ἐποχὴ ἀποδομίσεως -εἶναι μιὰ νέα ὁρολογία πού ἔχει καθιερωθεῖ, θὰ ἔλεγα ἐπιτυχῶς,- καὶ ὅταν κάποιος προσπαθοῦν νὰ γκρεμίσουν, ἔμεις θέλουμε νὰ χτίζουμε ἢ νὰ συντηροῦμε τὰ ἤδη χτισμένα. Καὶ θέλω νὰ πιστεύω ὅτι αὐτὰ πού κτίζονται ἐδῶ -τό 'χει ἀποδείξει τὸ ἔργο καὶ ἡ διάρκειά καὶ ἡ ἐπιτυχία- αὐτὰ πού κτίζονται ἐδῶ εἶναι κτισμένα ὄχι ἀπλῶς

1. Απομαγνητοφωνημένη ὁμιλία του στό Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Πίστεως, πού γίνεται κάθε Κυριακή στό Ἐνοριακό Κέντρο τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς, τοῦ ὁμωνύμου προαστείου, ἀπό 11.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ.

ἀρχιτεκτονικό του γραφεῖο καὶ πούλησαν τό σπίτι τους, ἐντάχθηκε στήν ὁμάδα-σέκτα τῆς μέντιουμ Julie Ravel πού ὀνομάζεται «Licht-Oase». Ἡ μητέρα τῆς νεαρῆς Ἐλβετίδας, ἀγνόησε ἐπίσης τίς συμβουλές τῶν φιλικῶν τους προσώπων σχετικά μέ αὐτήν τήν ἐπιλογή της. Ἡ οἰκογένεια ἀκολούθησε τή σέκτα στίς διάφορες μετακινήσεις της. Μέσα στή σέκτα ἀποδείχθηκε, ὅτι τόν κυρίαρχο ρόλο τόν εἶχε τελικά ὁ σύζυγος τῆς μέντιουμ Julie Ravel.

Ἡ Lea Laasner μέσα στό βιβλίο της περιγράφει κατά τρόπο ρεαλιστικό τίς φρικτές ἐμπειρίες της καὶ τίς συνέπειες πού ὑπέστη τόσο ἡ ἴδια ὅσο καὶ ἡ οἰκογένειά της κατά το χρονικό διάστημα πού παρέμεινε στή σέκτα. Μεταξύ αὐτῶν ἀναφέρει:

- Οἰκονομική καταστροφή τῆς οἰκογένειάς της.
- Τήν ἀπομόνωσή τους ἀπό τόν ἔξω κόσμο.
- Τήν ἀνυπαρξία διαπροσωπικῶν σχέσεων.
- Παράλογες τελετουργικές πρακτικές.

- Στέρηση τῆς δυνατότητας σχολικῆς ἐκπαίδευσης.
- Κακοποιήθηκε πολλάκις σεξουαλικά ἀπό τόν ἀρχηγό τῆς ὁμάδας.
- Πρακτικές διανοητικοῦ χειρισμοῦ.

Ἡ Lea Saskia Laasner βρῆκε κάποια στιγμή τή δύναμη νὰ ἀπεμπλακεῖ. Ἐγραψε αὐτό τό βιβλίο καὶ δημοσιοποίησε τίς ἐμπειρίες της γιά νὰ ἐνημερώσει καὶ νὰ πολεμήσει αὐτή τή σέκτα⁴. Ἡ δική της μαρτυρία ἀποτελεῖ μιὰ ἀκόμα συγκλονιστική ἀπόδειξη πού ἐπιβεβαιώνει στό ἀκέραιο τίς ἐπισημάνσεις τῶν Ψηφισμάτων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου γιά τίς σέκτες (Ψηφίσματα 22.5.1984, 29.2.1996 καὶ 17.2.1998). Τά ἐν λόγω Ψηφίσματα ἀναφέρονται, σὺν τοῖς ἄλλοις, στήν ἐπικινδυνότητα αὐτῶν τῶν ὁμάδων, στήν καταπάτηση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἐκ μέρους τους καὶ σέ πλήθος ἔκνομων δραστηριοτήτων τους, πού σέ τελική ἀνάλυση καθίστανται μιὰ ἀπειλή γιά τό κοινωνικό σύνολο.

4. Τό γεγονός αὐτό ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἀπό τό σχετικό ὑπότιτλο τῆς δεύτερης ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου πού ἔγινε τό 2006 ἀπό διαφορετικό ὅμως ἐκδοτικό οἶκο.

μὲ τοῦβλα, ἀλλὰ μὲ ἀγάπη Θεοῦ, μὲ φρόνημα Ὁρθόδοξο. Γι'αὐτὸ καὶ βλέπουμε νὰ προχωροῦν αὐτὰ τὰ ἔργα καὶ χαίρομαι πραγματικά, εἶναι τιμὴ μου καὶ ποὺ ἀρχίζω αὐτὴ τὴν νέα περίοδο τῶν ὀμιλιῶν, ἀλλὰ εἶναι τιμὴ μου ποὺ γιὰ πολλὰς χρονιές καλοῦμαι ἐδῶ καὶ ἔρχομαι νὰ πῶ μερικὲς σκέψεις γιὰ θέματα τοῦ δικοῦ μου τομέως ἢ θέματα ποὺ πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ συζητοῦμε καὶ νὰ ἀνταλλάσσουμε ἀπόψεις. Τώρα ποὺ εἶπαμε ὅτι ἐδῶ κάνουμε ἔργο οἰκοδομῆς σὲ μιὰ ἐποχὴ ἀποδομῆσεως, θυμᾶμαι μία φράση, προφητεία ἂν θέλετε, ποὺ διάβασα σ'ἓνα βιβλίον ποὺ ἐκυκλοφορήθη πρὶν ἀπὸ δύο-τρία χρόνια, ἓνα βιβλίον ποὺ ἔγραψαν μαθητὲς τοῦ π. Παΐσιου τοῦ ἀγιορείτου, ὅπου τὸν ῥωτοῦσαν γιὰ ἓνα θέμα ποὺ εἶναι πάντα ἐπίκαιρο αὐτὴ τὴν ἐποχὴ. Τοῦ ἔλεγαν «τί θὰ γίνεῖ με τὸ Μακεδονικό, πρέπει νὰ ἀσχολούμαστε;», καὶ ἀπήντησε ὁ π. Παΐσιος «βεβαίως, λέει, νὰ ἀσχολούμαστε, εἶναι ὑποχρέωσή μας νὰ ἀσχολούμαστε καὶ μὲ τὴν Ἱστορία καὶ μὲ τὰ ἐθνικὰ θέματα- τό λέω αὐτὸ γιὰτὶ ἔχει σχέση καὶ μὲ ὅσα θὰ ποῦμε στὴ συνέχεια- ἀλλὰ λέει προσέξτε, λέει, νὰ ἀσχολούμεθα ἀλλὰ ἐν μέτρῳ. Εἰδικά, λέει, γιὰ τὸ κράτος τῶν Σκοπίων- προφήτεψε ὁ π. Παΐσιος- δὲν εἶναι χτισμένο ἀπὸ τοῦβλα, ἀλλὰ ἀπὸ φαρσαλινὸς χαλβάδες σὲ σχῆμα τούβλου καὶ θὰ διαλυθεῖ σύντομα, εἶναι δηλαδὴ κάτι ῥευστό. Παρὰ ταῦτα, λέει, ἐμεῖς δὲν πρέπει νὰ ἐπαναπαυόμαστε, πρέπει νὰ ἀσχολούμεθα καὶ μὲ τὴν Ἱστορία μας καὶ γι'αὐτὸ ἔστειλε καὶ συγχαρητήρια σὲ ὄσους ἡσυχολοῦντο μὲ τὰ ἱστορικὰ θέματα.

Το θέμα μας εἶναι «Ἡ ἐλληνορθόδοξη παιδεία στὸν 21^ο αἰῶνα».

Κάθε χρόνο τὸν Σεπτέμβριο - Ὀκτώβριο ξανασυζητοῦμε τὰ θέματα τῆς παιδείας, ἀρχίζει ἡ νέα σχολικὴ χρονιά, βλέπουμε καινούργια βιβλία, συζητοῦμε γιὰ τὸ περιεχόμενο τῶν βιβλίων τῶν σχολικῶν, ἀκοῦμε διαφωνίες συνδικαλιστῶν, διδασκόντων, γονέων. Ἔχω, ὅμως, τὴν ἐντύπωση ὅτι συζητοῦμε τὰ τελευταῖα χρόνια κυρίως γιὰ τὴν ἐκπαίδευση, καὶ ὄχι γιὰ τὴν Παιδεία μὲ Πι κεφαλαῖο.

Συζητοῦμε γιὰ τὰ κτήρια τῶν σχολείων ποὺ πράγματι ἔχουν προβλήματα πολλὰ ἐξ αὐτῶν. Συζητοῦμε γιὰ τοὺς μισθοὺς τῶν δασκάλων ποὺ πραγματικὰ μακάρι νὰ μπορέσει τὸ κράτος νὰ τοὺς ἀυξήσει. Συζητοῦμε γιὰ τὴν μορφὴ τῆς ἐκπαιδεύσεως, γιὰ τὸ ἂν θὰ κάνουμε δεύτερη ξένη γλῶσσα, ἂν θὰ ἔχουμε ὑπολογιστές, πληροφορικὴ καὶ ἄλλα χρήσιμα πράγματι μαθήματα στὰ σχολεῖα. Ὅλα αὐτά, ὅμως, εἶναι ἐκπαίδευση, εἶναι ἐπιμόρφωση, εἶναι κατάρτιση. Καὶ δίνω ἓνα ὀρισμὸ στὸν ὁποῖο ἐλπίζω νὰ συμφωνήσουμε: ὅταν λέω Παιδεία μὲ Πι κεφαλαῖο -καὶ τὴ λέξη αὐτὴ τὴ χρησιμοποιεῖ καὶ ἓνας σπουδαῖος Γερμανὸς φιλόσοφος καὶ παιδαγωγός, ὁ Γαϊγκερ, ποὺ ἔγραψε ἓνα τρίτομο ἔργο “Paideia” στὰ γερμανικὰ ἀλλὰ μὲ ἐλληνικὸ τίτλο- Παιδεία μὲ Πι κεφαλαῖο εἶναι ἡ ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα τί ἄνθρωπο θέλουμε νὰ διαπλάσουμε. Εἶναι ἡ μόρφωση, δηλαδὴ ἡ διαμόρφωση ἀνθρωπίνου χαρακτήρος. Γι' αὐτὸ λέμε «αὐτὸς εἶναι μορφωμένος». Μορφωμένος δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ ξέρεῖ ἀπ' ἔξω τὸν Ὅμηρο ἢ ποὺ ξέρεῖ νὰ λύνει μόνον ἐξισώσεις. Βεβαίως ὅλα αὐτὰ εἶναι μόρφωση, ἀλλὰ μορφωμένος εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔχει Παιδεία, δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχει ὀλοκληρωμένο χαρακτήρα. Ἡ Παιδεία, λοιπόν, ἀποσκοπεῖ στὸ νὰ παιδεύσει, νὰ ἐκπαιδεύσει, νὰ διαμορφώσει χαρακτήρα. Πρέπει νὰ ἔχει καὶ ἠθοπλαστικὸ περιεχόμενο. Καὶ εἶναι ἡ βάση ἐνὸς πολιτεύματος καὶ ἐνὸς πολιτισμοῦ. Τί ἄνθρωπο θέλουμε νὰ διαμορφώσουμε; Ἀντιθέτως, ἡ ἐκπαίδευση, ἡ κατάρτιση, ἡ ἐπιμόρφωση ἀπαντοῦν στὸ ἐρώτημα ποιὲς γνώσεις θεωρητικὲς ἢ πρακτικὲς πρέπει νὰ ἔχει ἓνας νέος γιὰ νὰ κάνει τὸ Α ἢ τὸ Β ἐπάγγελμα. Θέλω κάποιον νὰ τὸν κάνω στρατιωτικὸ, θὰ πρέπει νὰ μάθει καὶ νὰ πυροβολεῖ καὶ νὰ διοικεῖ, ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθει καὶ Πληροφορικὴ καὶ Συνταγματικὸ Δίκαιο διότι πρέπει νὰ ἔχει μιὰ μόρφωση, γιὰ νὰ γίνεῖ ὅμως στρατιωτικὸς κυρίως πρέπει νὰ μάθει νὰ διοικεῖ στὸ πεδίο τῆς μάχης. Ἔτσι, λοιπόν, θέλω νὰ ἐπισημάνω αὐτὴ τὴ διαφοροποίηση, διότι πολὺ συζήτηση γίνεται

για τμήματα και τομείς της εκπαιδευσεως και φοβούμαι ότι έχουμε ξεχάσει τα τελευταία χρόνια το μεγάλο ερώτημα : ποιός είναι ο στόχος της Παιδείας; Τί περιεχόμενο θέλουμε να 'χει η Παιδεία μας για να διαμορφώσουμε τον άνθρωπο, τον οποίο θέλει αυτή η κοινωνία. Άρα, το ερώτημα προκύπτει γενικότερα: ποιόν άνθρωπο θέλει αυτή η κοινωνία στην οποία ζούμε να διαμορφώσει; Άλλες κοινωνίες τό 'χουν ξεκαθαρίσει: τα ολοκληρωτικά καθεστώτα, είτε χιτλερικού είτε σταλινικού τύπου, ξεκαθάρισαν ότι θέλουν ένα πειθήνιο άνθρωπο, όργανο του κόμματος, παρακολουθούμενο συνεχώς που να μην έχει διαφορετική γνώμη, αλλά να χειροκροτεί και να υποτάσσεται στα εκάστοτε κρατούντα. Άλλες κοινωνίες έχουν θέσει ένα οικονομικό επίκεντρο στην παιδεία τους. Θέλουν τον homo economicus, τον άνθρωπο που βγάζει πολλά δολάρια, που έχει δύο αυτοκίνητα, που ανελίσσεται με κυρίως οικονομικό κριτήριο και φέρνει πλούτο στην κοινωνία. Θέλω, λοιπόν, εδώ να αναρωτηθούμε τί άνθρωπο θέλουμε να διαπλάσουμε, -και επειδή πιστεύω ότι όσοι είμαστε εδώ συνηγμένοι και όσοι μās ακούν και από τα ερτζιανά του σταθμού της Έκκλησίας της Ελλάδος πιστεύουμε ότι θέλουμε ένα άνθρωπο με έλληνορθόδοξο πρότυπο να διαπλάσουμε- γι' αυτό θα πρέπει και η Παιδεία την οποιαδήποτε ακολουθεί αυτή η κοινωνία να έχει αυτό το περιεχόμενο. Θέλουμε λοιπόν, και ξεκινούμε απ' αυτό, έναν άνθρωπο ο οποίος να μην έχει μόνο γνώσεις επιστημονικές, αλλά να έχει και ήθος και κυρίως έναν άνθρωπο ο οποίος να μπορεί να γνωρίζει όχι μόνο τα δικαιώματα, αλλά και τις υποχρεώσεις του. Να ξέρει το καθήκον του προς τον Θεό, προς την κοινωνία, προς τον συνάνθρωπο, προς την οικογένεια, προς την πατρίδα. Έτσι ήταν το ιδεώδες της παιδείας και στη διάρκεια των αρχαίων ελληνικών χρόνων, όταν φυσικά δεν ήταν Όρθόδοξοι οι πρόγονοί μας, δεν είχαν γνωρίσει την εξ αποκαλύψεως θρησκεία, την πίστη του Χριστού. Είχαν διαμορφώσει το ιδανικό που

βλέπουμε στον όρκο των Αθηναίων εφήβων, στους ύμνους, τον «Παιάνα» των Σαλαμινομάχων, να έχουν πίστη στα ιερά και στα όσια του τόπου, της πατρίδος, στην κοινωνία, στη δημοκρατία την Αθηναϊκή, στο συνάνθρωπο. Στην συνέχεια έτσι ορίζεται ο σκοπός της Παιδείας όταν πλέον ο τόπος αυτός ευλογείται και γίνεται Όρθόδοξος, γίνεται χριστιανικός και διαμορφώνεται αυτό που λέμε η έλληνορθόδοξη παράδοση κυρίως μέσω των Πατέρων, των μεγάλων Πατέρων της Έκκλησίας. Δε θέλουμε λοιπόν μόνο τεχνοκρατικές γνώσεις. Σεβόμαστε ως Όρθόδοξοι κάθε επιστήμονα, και το γιατρό και τον πληροφορικό και τον οικονομολόγο και τον οποιοδήποτε. Θυμόμαστε όμως ότι ήδη από την αρχαιότητα ο Πλάτων είχε καθορίσει ότι «πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη ἀρετῆς, πανουργία, οὐ σοφία φαίνεται» και είναι θα λέγαμε. Όταν η γνώση, το «ἐπίστασθαι», το να γνωρίζεις χωρίζεται, διαχωρίζεται από την ἀρετή, από το ήθος, τότε καταντᾶ πανουργία, καταντᾶ κάτι το δαιμονικό, δεν είναι ἀρετή, δεν είναι σοφία πλέον. Και αυτό το είδαμε, για παράδειγμα με τους στρατηγούς του Χίλτερ, έπαιζαν κλασική μουσική, έπαιζαν πιάνο, απήγγελλαν τον Όμηρο και μετᾶ πήγαιναν στα Καλάβρυτα ή στο Δίστομο και εκτελοῦσαν μιᾶ ολόκληρη πόλη. Τί να τὴν κάνω τὴν ἀπαγγελία τοῦ Όμήρου ἅμα χωρίζεται ἡ γνώσις ἀπὸ τὸ ήθος, ἀπὸ τὸ ήθοπλαστικὸ περιεχόμενο τῆς Παιδείας, ἀπὸ τὸ τί ἄνθρωπο θέλουμε νὰ διαμορφώσουμε. Έτσι λοιπόν, ἡ δική μου ἡ πρόταση, καὶ νομίζω τῶν περισσοτέρων Ἑλλήνων, ἀσχέτως ἂν σήμερα ὑπάρχει μιᾶ πολυγνωμία- Δημοκρατία ἔχουμε, πολλὰ λέγονται- νομίζω ὅτι τῶν περισσοτέρων Ἑλλήνων ἡ ἀποψη καταλήγει ὅτι θέλουμε μιᾶ παιδεία πὸν νὰ εἶναι ἑλληνορθόδοξη, ἀλλὰ νὰ ἔχει καὶ τὸν νοῦ προσανατολισμένο στὶς ἀνάγκες τοῦ 21^{ου} αἰῶνος, καὶ θα ἐξηγήσω ἀκριβῶς ἂν αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνει.

Ποιὰ εἶναι ἡ Ἑλληνορθόδοξη Παιδεία; Εἶναι ἐκείνη πὸν στηρίζεται 1^{ου} στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ γραμματεία, βεβαίως ἐπιλεκτικά.

Ὡς Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἔχουμε τὸν θαυμάσιο ὁδηγὸ πὸν λέγεται Μέγας Βασίλειος, ἀλλὰ καὶ γενικότερα καὶ ἄλλα κείμενα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Μέγας Βασίλειος στὸ κείμενο πὸν στέλνει στὰ ἀνήψια του ὅπως λέγεται γιὰ τὸ πῶς θὰ ὠφεληθοῦν οἱ νέοι ἀπὸ τὰ ἀρχαιοελληνικὰ κείμενα (κείμενο τὸ ὁποῖο ὅταν ἦμουν στὸ Γυμνάσιο-Λύκειο τὸ διδασκόμασταν, ἦτανε μάθημα ὑποχρεωτικό, λυποῦμαι πὸν κατηγορήθη, ἔστω καὶ ἀπὸ μετάφραση θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχει στὰ σχολεῖα μας), ἐκεῖ λοιπὸν ξεκαθαρίζει ὅτι ὁ Χριστιανὸς ἐπιλεκτικὰ προσεγγίζει τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ κείμενα. Δὲν δεχόμαστε διάφορες δεισιδαιμονίες περὶ τῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου, περὶ ὅλων αὐτῶν τῶν δαιμονικῶν καταστάσεων τῆς μυθολογίας, ὅμως -λέει ὁ Μέγας Βασίλειος- καὶ διαβάζοντας τὸν Ὅμηρο μποροῦμε νὰ ὁδηγηθοῦμε στὴν ἀρετὴ. Θυμίζει διάφορες παραδόσεις τῆς ἀρχαιότητος, τὸν μῦθο τοῦ Ἡρακλέους μὲ τὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κακίας, θυμίζει ἀπὸ τὸν Περικλῆ, ἀπ' τὸν Μέγα Ἀλέξανδρο, τὴν ἐγκράτεια τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, θυμίζει λοιπὸν συνετοὺς ἄνδρες τῆς ἀρχαιότητος, γιὰ νὰ δείξει ὅτι μποροῦμε καὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους νὰ βγάλουμε χρήσιμα παιδαγωγικὰ συμπεράσματα. Ἄλλωστε, ἂς μὴ ξεχνοῦμε, ὅτι καὶ ἡ βυζαντινὴ ἢ παιδεία, ἢ ἐκπαίδευση στὸ ἑλληνορθόδοξο Βυζάντιο βασιζόταν πρωτίστως στὸν Ὅμηρο. Μερικοὶ νομίζουν ὅτι τὸ Βυζάντιο ἦταν θεοκρατικὸ καὶ δίδασκε μόνον θρησκευτικά. Ὅχι. Κυρίως ἀρχαῖα ἑλληνικὰ κείμενα μάθαιναν τὰ παιδιὰ στὸ Βυζάντιο, στὴ Ῥωμανία, τὴ βυζαντινὴ Ῥωμηοσύνη, γι' αὐτὸ καὶ μιὰ πεπαιδευμένη γυναῖκα τοῦ 11^{ου} αἰῶνος, ἡ Ἄννα ἢ Κομνηνὴ, ὅταν γράφει τὴν «Ἀλεξιάδα» γιὰ νὰ τιμήσει τὸν πατέρα της Ἀλέξιο Κομνηνὸ, ἀναφέρει 66 χωρία τοῦ Ὀμήρου, ξέρει ἀπ' ἔξω δηλαδὴ τὸν Ὅμηρο, μιὰ μορφωμένη, χριστιανὴ βυζαντινὴ γυναῖκα.

Ὁ δεύτερος πυλώνας τῆς ἑλληνορθόδοξου Παιδείας εἶναι ἡ διαχρονία τῆς γλώσσας μας. Εἶναι ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ὅχι ἀποκομμένη καὶ τριχοτομημένη μεταξὺ ἀρχαίας, νεωτέ-

ρας, μεσαιωνικῆς, δημοτικῆς. Ὑπάρχει ἡ διαχρονία, ἡ συνέχεια. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι μία καὶ ἐνιαία, ἔχει διάφορες χρονικὲς περιόδους. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὅταν προσήγγιζαν τὸν ἀπλὸ λαό, μιλοῦσαν μιὰ πρὸ δημῶδη, κοινὴ ἑλληνικὴ τῆς ἐποχῆς. Ὅταν ἔγραφαν τὰ κείμενά τους, μιλοῦσαν, ἔγραφαν τὴ γλῶσσα τὴν ἀττικὴ, τὴ διάλεκτο τὴν ἀττικὴ, ἀκόμη καὶ τὴν ὀμηρικὴ. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς ἤξερε καὶ ἔγραφε ποιήση καὶ ἐπιγράμματα μιμούμενος τὸν Ὅμηρο καὶ ἄλλους ἀρχαίους. Ἡ γλῶσσα εἶναι διαχρονικὴ. Σήμερα ἔχουμε τὸν πλοῦτο νὰ πλάθουμε καινούργιες λέξεις μὲ βάση τὴν ἀρχαία, ἀλλὰ νὰ μιλοῦμε, ὅταν κάνει τὸ κήρυγμα ὁ ἱερεὺς ὁμιλεῖ τὴν ἀπλὴ νεοελληνικὴ, ἀλλὰ στὴν Θεία Λειτουργία μας ἔχουμε τὴν γλῶσσα τῶν Εὐαγγελίων καὶ τὴ γλῶσσα τὴ λειτουργικὴ. Ἔχουμε, λοιπὸν, τὸν πλοῦτο νὰ μποροῦμε νὰ ἀντλήσουμε ἀπ' αὐτὴ τὴ διαχρονικὴ γλῶσσα καὶ νὰ πάρουμε κι ἀπ' τὰ ἀρχαῖα κι ἀπ' τὰ μεσαιωνικὰ κι ἀπ' τὰ νεώτερα ἑλληνικὰ καὶ νὰ πλάσουμε νέες λέξεις. Ὅταν λευτερώθηκε αὐτὸς ὁ τόπος, μετὰ τὸ 1830, στίς πρώτες κυβερνήσεις, ὅταν ἄρχισαν νὰ γίνονται τὰ πρῶτα λεξικά καὶ τὸ πρῶτο πανεπιστήμιο, βρῆκαν οἱ λόγιοι ὅτι εἶχαμε λέξεις τούρκικες καὶ φράγκικες. Τὸ «γκουβέρνο», τὸ μεταγλώττισαν καὶ εἶπαν «ἡ κυβέρνησις», ἢ «γκαζέτα», λέει, τῆς κυβερνήσεως, τὸ μετέφρασαν σὲ «ἐφημερίδα» τῆς κυβερνήσεως, καὶ ἄλλες τέτοιες λέξεις. Μέχρι τὸ 1850 ἔπλαθαν συνέχεια λέξεις μὲ βάση τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ. Ἡ νέα ἑλληνικὴ ἐκεῖ βασίζεται. Ἀλλὰ καὶ οἱ ξένοι ἀρδεύονται «ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ». Κάποιοι Γάλλοι ἢ κάποιοι Ἀμερικανοί, δὲν ξέρω, ὅταν δημιουργοῦσαν νέες ὀρολογίες στὸν τομέα τῶν συγχερόνων ἐπιστημῶν, ἔφτιαξαν τὴ λέξη «τηλεματική». Ἀπὸ ἔξω μᾶς ἦρθε. Ξένοι τὴν ἔφτιαξαν τὴ λέξη, τὴ δημιουργοῦσαν ἄνθρωποι μὴ Ἕλληνες, ἀλλὰ ἑλληνικῆς παιδείας. Πῆραν τὸ «τῆλε» τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πρόθεμα πὸν σημαίνει «μακρὸν» καὶ τὸ «-ματική», ὅπως λέμε αὐτόματος ἀπὸ ἓνα ἀρχαῖο ῥῆμα «μάω», τὸ

ὁποῖο εἶναι ἀρκετὰ ἀνώμαλο ὅπως θὰ μᾶς ποῦν οἱ φιλόλογοι. Ἔτσι δημιουργήθηκε ἡ λέξις «τηλεματική». Καὶ λέμε σήμερα ἐμεῖς ὅτι μαθαίνουν τὰ παιδιὰ μας στὸ πανεπιστήμιο τηλεματική. Ξέρουν ἀπὸ ποῦ προέρχεται; Ὅτι εἶναι ἀρχαῖα ἑλληνικὰ καὶ πάρα πολλές τέτοιες λέξεις βασίζονται παγκοσμίως στὴν διαχρονία τὴν ἑλληνική;

Τρίτος πυλώνας τῆς ἑλληνορθόδοξου παιδείας εἶναι ἡ ἱστορική συνείδηση. Ὅταν λέμε ἱστορική συνείδηση μιλοῦμε γιὰ τὸν ὑγιῆ πατριωτισμό, τὴν ἀνάγκη ἑνὸς ἀνθρώπου νὰ γνωρίζει τοὺς προγόνους του, τὴ συνέχεια, νὰ διαπλάθουμε χαρακτήρες τῶν νέων παιδιῶν μὲ συνείδηση παρελθόντος καὶ μέλλοντος, χωρὶς ὅμως φανατισμούς, χωρὶς ἐμπάθειες, χωρὶς νὰ μισοῦμε ἄλλους λαούς. Πάλι ὁ Μέγας Βασίλειος σ' αὐτὸ τὸ κείμενο ποῦ σᾶς ἀνέφερα, ἀλλὰ καὶ σ' ἄλλα κείμενά του, λέει καὶ ποιά μαθήματα πρέπει νὰ διδάσκονται οἱ νέοι ἀναφέρει δὲ καὶ τὴν Ἱστορία. Τό λέει ῥητά. Καὶ στὰ κείμενά του φαίνεται ὅτι γνωρίζει Ἱστορία, διότι σᾶς εἶπα ὅτι δίνει παραδείγματα ἀπὸ τὸν Μέγα Ἀλέξανδρο, ἀπ' τὸν Περικλῆ, ἄρα γνωρίζει τὴν μέχρι τότε ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὴ συνέχεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Στὴ νεώτερη Ἑλλάδα, στὴ νεώτερη ἐποχὴ, στὴ διάρκεια τῆς δουλείας, ὑπῆρχε ἓνας σπουδαῖος διανοητὴς καὶ ἀγωνιστὴς, ὁ Ρήγας Φερραῖος, ὁ ἔθνομάρτυρας. Ὁ Ρήγας Φερραῖος, ὁ ὁποῖος ὅταν συνελήφθη ἀπ' τοὺς Αὐστριακοὺς δήλωσε: «πρῶτα θέλω νὰ σώσω τὴν ψυχὴ μου καὶ μετὰ νὰ λευτερώσω τὴν πατρίδα μου», ἔδειχνε δηλαδὴ καὶ τὸ Ὁρθόδοξο φρόνημά του, ποῦ κάποιοι τὸ ἀμφισβήτησαν. Ὁ Ρήγας δὲν ἦταν ἄθεος, δὲν ἦταν δυτικώτροπος διαφωτιστὴς, ἦταν ἓνας Ὁρθόδοξος χριστιανός, καὶ γράφει στὸ Σύνταγμά του, στὴν Νέα Πολιτικὴ Διοίκηση: «ὅταν ἐλευθερωθεῖ ἡ Ἑλλάδα, τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ μαθαίνουν τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἐπιπλέον τοὺς ἱστορικοὺς συγγραφεῖς». Νὰ μαθαίνουν καὶ τὴν Ἱστορία, γιὰ νὰ μὴν ξαναὑποδουλωθοῦμε, γιὰτὶ ἂν δὲν ἔχεις ἱστορική συνείδηση, εὐκόλα γίνεσαι δοῦλος εἴτε

πνευματικὰ εἴτε καὶ μὲ τὴν ἔννοια τῆς κατακτήσεως.

Καὶ φυσικὰ τὸ κυριώτερο στοιχεῖο, ἴσως μ' αὐτὸ ἔπρεπε ν' ἀρχίζουμε, γιὰ τὴν Παιδεία εἶναι νὰ βασίζεται στὴν Ὁρθόδοξη πίστη καὶ παράδοση. Ἡ ἑλληνορθόδοξη Παιδεία στηρίζεται στὸ Εὐαγγέλιο, στηρίζεται στοὺς Πατέρες, στηρίζεται στὴν παράδοση γενικότερα τὴν Ὁρθόδοξη, ἀλλὰ ἀκόμη αὐτὴ ἢ παράδοση δὲν εἶναι μόνο τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν, αὐτὴ ἢ παράδοση διαπνέει κι ἄλλους τομεῖς. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποῦ γνωρίζουν τὸν τομέα τῆς Παιδαγωγικῆς καλύτερα ἀπὸ μένα. Θὰ πῶ ὅμως κάτι τὸ ὁποῖο μοῦ ἀνέφερε ἓνας γνωστὸς συγγραφεὺς τῶν πατερικῶν μελετῶν. Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ εἶχα τὴν χαρὰ, νὰ βρεθῶ σὲ μία ὁμήγουρη, στὴν ὁποία ἦταν ὁμιλητὴς ὁ κύριος Βασίλειος Χαρώνης, ὁ ὁποῖος, ὅπως ξέρουμε, ἔχει γράψει γιὰ τὴν παιδαγωγικὴ διδασκαλία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καὶ τοῦ Ἰωάννου Χρυσόστομου. Τὸ πῶς ὁ Ἰωάννης Χρυσόστομος διδάσκει τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς διδάσκοντες νὰ παιδαγωγοῦν τὰ παιδιὰ. Καὶ ἔλεγε ὁ κ. Χαρώνης τὸ ἐξῆς: ὅταν πῆγε στὴν Ἀγγλία γιὰ κάποια μετεκπαίδευση, ὁ κορυφαῖος καθηγητὴς ἐκεῖ τῶν παιδαγωγικῶν, κάποια στιγμὴ κάλεσε τοὺς νέους φοιτητές, εἰδικὰ τοὺς ἀλλοδαπούς, στὸ σπίτι του. Καὶ πλησιάζει τοὺς Ἑλληνας καὶ τοὺς λέει: «Ὅλα αὐτὰ ποῦ σᾶς λέω, ἢ δῆθεν μοντέρνα παιδαγωγικὴ, δικὰ μου δὲν εἶναι» καὶ εἶχε στὴ Βιβλιοθήκη του τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο. «Ἀπ' αὐτὸν τὰ παίρνουμε», λέει. Καὶ οἱ σύγχρονοι Ἄγγλοι παιδαγωγοὶ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο χρησιμοποιοῦν γιὰ νὰ διδάσκουν τὴν παιδαγωγικὴ, ὅσοι τοῦλάχιστον σέβονται τὴν ἐπιστήμη καὶ σέβονται καὶ τὰ παιδιὰ μας, γιὰτὶ ὅσοι δὲν σέβονται τὰ παιδιὰ μπορεῖ νὰ διδάσκουνε στὰ παιδιὰ νὰ σηκώνονται καὶ νὰ δέρνουν τοὺς γονεῖς. Λέμε ὅμως ποιά εἶναι ἡ διαχρονικὴ παιδαγωγικὴ, ἢ δοκιμασμένη.

Πάνω σ' αὐτοὺς τοὺς πυλῶνες βασίζεται ἡ ἑλληνορθόδοξη Παιδεία. Καὶ φυσικὰ, ὅταν

«ΑΣΤΡΑΠΗ ΦΩΤΟΣ»

της κ. Άννας Μπουρδάκου,
μέλους του Δ.Σ. της Π.Ε.Γ.

Ἡ «Σκοπιά» τῆς 1-1-08 γράφει στή σελίδα 3.
«ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ.

ΕΙΜΑΣΤΕ στην ευχάριστη θέση να σας ενημερώσουμε ότι αρχῆς γινομένης με αυτό το τεύχος θα **υπάρξουν κάποιες αλλαγές** στη μορφή τῆς Σκοπιάς. Προτού εξηγήσουμε ποιες θα εἶναι οι διαφορές ας αναφέρουμε τι θα παραμείνει ἴδιο».

«Το ὄνομα αὐτοῦ του περιοδικού, ἡ Σκοπιά Αναγγέλλει τῆ Βασιλεία του Ιεχωβά, μένει αμετάβλητο. Επιπρόσθετα, ἡ Σκοπιά θα συνεχίσει να ενισχύει τῆν πίστη στον Ἰησοῦ Χριστό, να υποστηρίζει τῆν ἀλήθεια τῆς Ἁγίας Γραφῆς και να ἐξηγεί τῆ σημασία των παγκόσμιων γεγονότων ὑπό το φως των Γραφικῶν προφητειῶν ὅπως κάνει ἐδῶ και πολλές δεκαετίες».

«Ποιες λοιπόν θα εἶναι οι διαφορές; Ας ἐξηγήσουμε μερικά ἀπό τα **συναρπαστικά** καινούργια χαρακτηριστικά που θα ἐμφανίζονται στην ἐκδοση με ἡμερομηνία 1η του κάθε μήνα. Διάφορα ἀρθρα που θα προσφέ-

ρουν τροφή για σκέψη θα ἐμφανίζονται κάθε μήνα. Το ἀρθρο “Γνωρίζετε;”, το ἀρθρο “Πλησιάστε τον Θεό”... το ἀρθρο “Οι ἀναγνώστες μας ρωτούν”».

«Ἡ Σκοπιά θα παράγεται τώρα σε δύο ἐκδόσεις. Το τεύχος με ἡμερομηνία τῆν 1η του μήνα θα παράγεται για το ευρὺ κοινό. Το τεύχος με ἡμερομηνία 15η του μήνα θα εἶναι ἐκδοση μελέτης για να τῆν χρησιμοποιούν οι Μάρτυρες του Ιεχωβά στις συναθροίσεις τους, οι οποίες εἶναι ἀνοιχτές για το κοινό».

«Εἶμαστε πεπεισμένοι ὅτι ἡ Σκοπιά θα συνεχίσει να ἐλκύει ἀναγνώστες οι οποίοι σέβονται τῆν Γραφή και θέλουν να γνωρίζουν τι διδάσκει πράγματι αὐτό το βιβλίο. Ἐλπίζουμε ὅτι αὐτό το περιοδικό θα σας βοηθήσει να **ικανοποιήσετε τῆ δίψα σας** για τῆν ἀλήθεια τῆς Ἁγίας Γραφῆς».

ΟΙ ΕΚΔΟΤΕΣ

Τό συμπέρασμα ἀπό τῆν ἐνημέρωση τῶν ἐκδοτῶν τῆς «Σκοπιάς» εἶναι καί αὐτό ἕνα

καλλιεργοῦμε στὸν ἄνθρωπο μέσω τῆς ἀρχαίας γραμματείας, μέσω τῆς Πίστεώς μας, μέσω τῆς Ἱστορίας, μέσω τῆς γλώσσης, αὐτὴ τῆν ἀγωγή, σκοπὸς εἶναι νὰ καλλιεργήσουμε καὶ τῆν πραγματικὰ δημοκρατικὴ εὐθύνη. Ἡ δημοκρατία δὲν σημαίνει μόνον δικαιώματα. Στὴ σημερινὴ ἐποχὴ ἀκούω 99% τὸν ὄρο «δικαιώματα» καὶ 1% τὸν ὄρο «ὕποχρεώσεις». Φυσικά, δὲ θὰ φτάσουμε σὲ καθεστῶτα τὰ ὁποῖα εἶναι θιασῶτες τῆς ἀπόλυτης πειθαρχίας καὶ τοῦ καταναγκασμοῦ, διότι αὐτὰ τὰ καθεστῶτα εἶναι καταδικαστέα. Ἀλλὰ ἔχω τῆν αἴσθησι ὅτι ἡ σημερινὴ Παιδεία ἔφτασε στὸ ἄλλο ἄκρο: μὴ βάλουμε κόκκινο μολύβι

στὰ τετράδια, μὴ θιγῆ τὸ παιδί. Μὴ βάλεις ἀσκήσεις, μὴ κουραστῆ τὸ παιδί. Μὴ βάλεις πολλὰς ἐκθέσεις, μὴ κουραστῆ τὸ παιδί. Κόψε ὕλη ἀπὸ ἴδω, κόψε ὕλη ἀπὸ ἑεῖ, μὴ κουραστῆ τὸ παιδί. Δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ, Σὺνήγορος τοῦ παιδιοῦ, ὠραῖα, βεβαίως. Ἡ εὐρωπαϊκὴ δημοκρατία ἐμμένει στὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα. Ἀλλὰ τὸ παιδί δὲν πρέπει νὰ μάθει ὅτι ἔχει καὶ ὕποχρεώσεις; Δὲν πρέπει νὰ διδαχθῆ ὅτι ἔχει ὕποχρεώσεις ἀπέναντι στοὺς γύρω του, ἀπέναντι στὴν κοινωνία, ἀπέναντι στὴν πατρίδα;

(Συνέχεια στὸ ἐπόμενο).

ἀποτέλεσμα τῶν ἀλλαγῶν πού προηγήθηκαν καί πού ἔπονται. Δυό «Σκοπιές» τόν μήνα ἢ μία γιά τό κοινό καί ἡ ἄλλη ἐσωτερική. Γιατί; Ἀπλᾶ ἐκφράζομε τήν ἀπορία μας. Μήπως αὐτή ἡ «Σκοπιά» ἐκάστης 15ης, ἡ ἐσωτερική, περιέχει θέματα τά ὅποια δέν θά εἶναι εὐκόλο νά γίνουν ἀποδεκτά ἀπό ἕνα ἀπλό ἀναγνώστη; Ἴσως πάλι μέ αὐτό τόν τρόπο καί ἐφ' ὅσον καλεῖ τό κοινό νά συμμετέχει στίς συναθροίσεις, σιγά-σιγά ἐπιδιώκει, μέ τήν δική της μέθοδο, νά ἀποκτήσει καινούργιους ὀπαδούς; Πιθανό νά ἰσχύουν καί τά δυό. Ἐδῶ, θά παρουσιάσουμε τό περιεχόμενο τῆς ἐσωτερικῆς «Σκοπιᾶς» τῆς 15ης Φεβρουαρίου 2008. Διαβάζομε στήν σελίδα 23:

«Στο παρελθόν αυτό το περιοδικό έχει εξηγήσει ότι τον πρώτο αιώνα “αυτή η γενιά” η οποία αναφέρεται στο εδάφιο Ματθ. 24:34, σήμαινε “τη γενιά των ἀπίστων Ἰουδαίων που ζούσαν στον ἴδιο καιρό”. Η συγκεκριμένη ἐξήγηση φαινόταν λογική ἐπειδή σε ὅλες τις ἄλλες καταγεγραμμένες περιπτώσεις που ο Ἰησοῦς ἐχρησιμοποίησε τον ὄρο “γενιά” αὐτό ἐγινε με ἀρνητική σημασία ὡς “πονηρή” για να περιγράψει την γενιά (Ματ. 12:39, 17, Μαρκ. 8:38), ὡς ἐκ τούτου θεωρήθηκε ὅτι στη σύγχρονη ἐκπλήρωση ο Ἰησοῦς ἀναφερόταν στην πονηρή “γενιά” των ἀπίστων οἱ ὁποῖοι θά ἔβλεπαν τόσο τα γνωρίσματα που θα χαρακτηρίζαν την τελική περίοδο του συστήματος (συντέλεια) ὅσο και το τέλος του συστήματος. Εἶναι ἀληθές πως ὅταν ο Ἰησοῦς χρησιμοποιούσε την λέξη “γενιά” με ἀρνητική ἐννοια ἀπευθυνόταν στους πονηροὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του ἢ μιλούσε σχετικά με αὐτούς. Ἀλλά ἰσχυρε ἀπαραιτήτως το ἴδιο για τη δήλωση του που εἶναι καταγεγραμμένη στο εδάφ. Ματ. 24:34».

Ἐδῶ, στήν **σελ. 23**, ἡ «Σκοπιά» κηρύττει ὅτι, ὅταν ὁ Ἰησοῦς Χριστός τόν πρῶτο αἰῶνα ὁμιλεῖ στό Ματθ. ΚΔ' 34 καί λέγει «αὕτη ἡ γενεά» ἀναφέρεται στή γενιά τῶν **ἀπίστων Ἰουδαίων** πού ζοῦσαν στόν ἴδιο καιρό, αὐτό, λέγει ἡ ἐταιρία τό ἔχει ἐξηγήσει **στό πα-**

ρελθόν καί φαινόταν λογικό. Ἐπίσης ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀναφερόταν μέ ἀρνητική ἐννοια, ὅταν χρησιμοποιοῦσε τήν λέξη «γενιά». Αὐτά ὅμως δέν εἶναι ἀκριβῆ γιατί στό παρελθόν κήρυττε διαφορετικές διδασχές, ὅπως στό βιβλίο τῆς, τοῦ **1968**, «**Ἡ ἀλήθεια πού ὁδηγεῖ στήν αἰώνιο ζωῆ**», **σελ. 94**: «**Ματθαῖος ΚΔ' 34 ...ποιά γενιά ἐννοοῦσε; Ὁ Ἰησοῦς ἀναφέρθηκε ἀκριβῶς σέ ἄτομα πού θά ἔβλεπαν “πάντα ταῦτα”, εἶναι τά γεγονότα πού ἔλαβαν χώρα ἀπό τό ἔτος 1914 καί ἐκεῖνα πού θά συμβοῦν ἀκόμη ὡς τό τέλος τοῦ πονηροῦ συστήματος. Ἄνθρωποι πού γεννήθηκαν ἔστω καί **πενήντα χρόνια πρὶν** δέν θά μπορούσαν νά ἴδουν “πάντα ταῦτα”. Αὐτοὶ ἦλθαν ἐπί σκηνῆς, ἀφοῦ τά προειπωμένα γεγονότα ἦσαν ἤδη ἐν προόδῳ. Ἀλλ' ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού ζοῦν ἀκόμη καί οἱ ὁποῖοι ἦσαν **ἀρκετά** ἐνήλικοι ὥστε νά ἐνθυμῶνται τά γεγονότα ἐκεῖνα. Αὐτή ἡ γενιά εἶναι τώρα **ἀρκετά προχωρημένη στά χρόνια**».**

Σελ. 95. «Ἐπὶ ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού ζοῦσαν τό 1914. Δέν θά παρέλθῃ ἡ γενεά αὕτη ἕως γίνωσι πάντα ταῦτα».

Ἐπομένως, ἀπό τό κείμενο τοῦ 1968 συμπεραίνουμε, ὅτι πρῶτον ὁ Ἰησοῦς δέν ἀναφερόταν στους πονηροὺς Ἰουδαίους ἀλλά στήν γενιά πού θά ἔβλεπε τά γεγονότα τοῦ 1914. Δεύτερον, ὅτι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι πού γεννήθηκαν καί 50 χρόνια πρὶν, δηλαδή τό 1918, δέν περιλαμβάνονταν στήν «γενιά ταύτη» καί τρίτον ὅτι αὐτά τά ἄτομα, εἶναι τώρα, δηλαδή τό 1968, ἀρκετά προχωρημένα στήν ἡλικία. Ἐν τούτοις δέν θά παρέλθουν, μᾶς λέγει ἡ «Σκοπιά», ἕως ὅτου γίνουν ὅλα αὐτά, πόσο μᾶλλον τό 2008 θά εἶναι τουλάχιστον 100 ἐτῶν.

Ἐπίσης, γράφουν στό «**ΕΥΠΝΑ**», τῆς **8-3-69**, στήν **σελ. 14**: «**Ἀκόμη καί ἐάν ὑποθέσωμε ὅτι νεοὶ δέκα πέντε ἐτῶν θά ἦσαν ἀρκετά διδραματικοὶ γιά νά κατανοήσουν τήν σπουδαιότητα τῶν συμβαινόντων τό 1914 αὐτοὶ οἱ νεαροὶ ἀκόμη τῆς “γενιᾶς ταύτης” θά εἶναι σήμερα περίπου 70 ἐτῶν.**

Ἵσως ἡ μεγάλη πλειονότης τῆς γενεᾶς στήν ὁποῖα ἀναφέρεται ὁ Ἰησοῦς ἔχει ἤδη πεθά-

νει. ...θυμηθήτε ότι ο Ίησους είπεν ότι τό τέλος του άσεβοϋς αυτου κόσμου θα ήρχετο προτου παρελθη ή “γενεά αυτη”. Αυτός μάς λέει ότι τά έτη που άπομένουν πριν έλθη τό προφητευθέν τέλος δεν μπορεί νά είναι πολλά».

Μέ βάσει τό συγκεκριμένο «ΞΥΠΙΝΑ», σήμερα τό 2008, οί άνθρωποι αυτοί της «γενιάς ταύτης» είναι περίπου 109 έτων. Τό μόνιμο πρόβλημα της «Σκοπιάς» μέ την «γενιά ταύτη» είναι καί αυτό από τά θέματα που την αναγκάζει νά κηρύττει διδαχές αντιφατικές.

Συνεχίζουμε μέ την «έσωτερική» «**Σκοπιά**» της **15-2-08, σελ. 24-25**: «Εκείνοι που δεν διαθέτουν πνευματική κατανόηση σήμερα δεν θεωρούν ότι το σημείο της παρουσίας του Ιησού είναι έκδηλο με “εξαιρετικό τρόπο”. Προβάλλουν το επιχείρημα ότι όλα παραμένουν όπως ήταν στο παρελθόν (2 Πέτρ. 3:4). Από την άλλη πλευρά οι πιστοί χρισμένοι αδελφοί του Χριστού η σύγχρονη **τάξη του Ιωάννη** έχουν αναγνωρίσει αυτό το σημείο σαν να ήταν η λάμψη μιας αστραπής και έχουν κατανοήσει την σημασία του. **Ως τάξη** αυτοί οι **χρισμένοι** αποτελούν την σύγχρονη “γενιά” της σημερινής εποχής η οποία δεν θα παρέλθει “μέχρι να συμβούν όλα αυτά”. Αυτό υποδηλώνει ότι μερικοί χρισμένοι αδελφοί του Χριστού θα είναι ακόμα ζωντανοί στη γη όταν αρχίσει η προειπωμένη μεγάλη θλίψη».

«Με το φως της αστραπής οι χρισμένοι κατενόησαν, ότι αυτοί αποτελούν την “γενιά” η οποία δεν θα παρέλθει... Αυτή η αστραπή ήταν λαμπρότερα του 1995, όταν η Σκοπιά της 1-11-95, σελ. 13, έγραφε: “Οποιοσ ντραπεί για εμένα και τα λόγια μου σε αυτή τη μοιχαλίδα και αμαρτωλή γενιά και ο Γίος του ανθρώπου θα ντραπεί για αυτόν (Μάρκ. 8:34,38). Επομένως οι μάξες των αμετανόητων Ιουδαίων εκείνης της εποχής προφανώς αποτελούσαν αυτή τη μοιχαλίδα και πονηρή γενιά».

Σελ. 19. «Επομένως στην τελική εκπλήρωση της προφητείας του Ιησού σήμερα η έκφραση “αυτή η γενιά” προφανώς αναφέρε-

ται στους ανθρώπους της γης οι οποίοι βλέπουν το σημείο της παρουσίας του Χριστού αλλά δεν διορθώνουν τις οδούς τους».

Σελ. 20. «Κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να πει πότε θα έρθει το τέλος, αλλά γνωρίζουμε ότι το τέλος “αυτής της γενιάς” των πονηρών ανθρώπων θα έρθει όταν θα έχει δοθεί σε βαθμό που να ικανοποιεί τον Θεό η μαρτυρία “ως το πιο απομακρυσμένο μέρος της γης. Πράξεις 1: 8» .

Η « Σκοπιά» μέ τόν γνωστό της τρόπο, απλά αλλάζει την «γενιά», από τους Ιουδαίους καί την κάμει «γενιά» του 1914, γιά νά την προσδιορίσει ως μοιχαλίδα καί πονηρή «γενιά» που πάντοτε ύπάρχει, έωσότου σήμερα (λέξη που μεταχειρίζεται ή εταιρία μέ επίγνωση, γιατί αύριο ίσως δεχθεί νέες «άστραπές»), νά καταλήξει στην γενιά των αδελφών του Χριστού ή όποια δεν θά παρέλθει έωσότου νά συμβεί ή καταστροφή του πονηροϋ «συστήματος». Γιά πολλοστή φορά ή «Σκοπιά» έξαπολύει τόν τρόπο του έπειγόντως έπερχομένου Άρμαγεδδώνα.

Μερίμνησε όμως νά ανοίξει την «οϋράνιο θύρα», ώστε νά εισέλθει καινούργιο αίμα, γιατί οί «άδελφοί» του Ίησού, όντας 110 έτων περίπου, πόσο άκόμη θά βρίσκονταν έν ζωή, λόγω προχωρημένης πλέον ήλικίας; Γιά τό θέμα αυτό μάς πληροφόρησε ή εταιρία μέ την «**Σκοπιά**» της **1-5-07**, άπαντώντας στην έρώτηση: πότε σταματάει ή κλήση γιά την οϋράνιο έλπίδα; Αυτό τό θέμα τό αναλύσαμε ήδη σέ άλλο άρθρο μας. Έδώ θά έπαναλάβουμε τό συμπέρασμα της άπαντήσεως, ότι δηλαδή «δεν ύπάρχει Γραφική απάντηση για το πότε έκλεισε η θύρα για τον ουρανό και επειδή ορισμένοι από τους χρισμένους έγιναν άπιστοι, την θέση αυτών την κατέλαβαν άλλοι από τον πολύ όχλο». Έτσι, λοιπόν, μέ αυτό τό δεδομένο εισέρχεται όποιος θέλει.

Συνεχίζουμε μέ τό βιβλίο του έτους 2008, όπου ή εταιρία παρουσιάζει τίς δραστηριότητες της, σέ όλες τίς χώρες κατά τό παρελθόν έτος.

2008. Βιβλίο Έτους των Μαρτύρων του Ιεχωβά, σελ. 31: «Σε όλο τον Κόσμο Έλαβαν από τα Εμβλήματα: 9105».

Είναι γνωστό, ότι από τὰ «εμβλήματα» λαμβάνουν μόνον οί «χρισμένοι», ἄρα ἔχουμε «χρισμένο ὑπόλοιπο» ἀπό τούς 144.000 κατά τό ἔτος 2007, 9.105 ἄτομα. Σημειωτέον, ὅτι τό 2006 τό «ὑπόλοιπο» ἦταν 8.758, τώρα ἔχουμε αὐξηση τῶν «ἀγίων», «ἀδελφῶν» τοῦ Ἰησοῦ, κατά 347 ἄτομα. Μέ σημείο ἀναφορᾶς στήν διδασκαλία τῆς «**Σκοπιᾶς**», τῆς **1-5-07**, ὅτι τῆ **θέση** τῶν ἀπίστων ἐκπεσόντων «χρισμένων» τήν καταλαμβάνουν ἄτομα ἀπό τόν «πολύ ὄχλο», πού εἶναι ἄξια, ἀνοίγουν νέοι ὀρίζοντες γιά τίς δραστηριότητες τῆς «Σκοπιᾶς». Φυσικά, οἱ αὐξομειώσεις τοῦ «ὑπολοίπου» εἶναι φαινόμενο σύνηθες, γιά τό ὁποῖο ἀπάντηση «ὑπεύθυνη» δέν εἶχε δώσει ἡ ἔταιρία, ἐωσότου ἄνοιξε τήν «οὐράνιο θύρα», νομίζοντας ὅτι ἔτσι τακτοποιεῖται τό ὄλο ζήτημα. Ὅμως ἡ ἀπάντηση αὐτή δέν ἔχει λογική βάση, πολύ περισσότερο «θρησκευτική». Ἔτσι, τό θέμα θά ἀφοροῦσε τόν «ἀγωγό» καί μόνον ἐάν ὁ ἀριθμός τοῦ «ὑπολοίπου» παρέμενε σταθερός μέ φυσική μείωσή του, λόγω τοῦ θανάτου κάποιων. Τώρα ὅμως, μέ τούς 347 ἀντικαταστάτες, καί οὐσιαστικά μέ τήν αὐξηση, ἀντί τήν μείωση τοῦ «ὑπολοίπου», δημιουργεῖται τό πρόβλημα, πού φαίνεται ἄλυτο: ποιῶν πιστῶν τήν θέση κατέλαβαν αὐτοί οἱ 347; Ἐάν ὑποθέσουμε, ὅτι κατέλαβαν τήν θέση τῶν ἐκπεσόντων ζώντων, αὐτό εἶναι ἀδύνατον, γιατί τότε ὁ ἀριθμός θά παρέμενε ὁ ἴδιος -ἴσως καί θά μειωνόταν-, ἐνῶ τώρα αὐξήθηκε. Μήπως οἱ ἀντικαταστάτες ἀφοροῦν σ' ἐκείνους πού ἔχουν πεθάνει καί εἶναι «ἱερεῖς καί βασιλεῖς» στόν οὐρανό, στεφανωμένοι μέ τό στεφάνι τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ Θεοῦ; Αὐτοί, λέει ἡ «Σκοπιᾶ», εἶναι οἱ «ζωοδότες», «... οἱ ὁποῖοι θέλουσι γίνεαι κοινωνοί θείας φύσεως καί τοιουτοτρόπως θά ἔχουσιν ἐξουσίαν νά μεταδίδωσι ζωήν εἰς ἄλλους» («**Κιθάρα τοῦ Θεοῦ**», σελ. 340). Σ' αὐτή τήν περίπτωση θά εἶχαμε πτώση τῶν «θεῶν» τῆς «Σκοπιᾶς», διαπίστωση πού μᾶς

κάνει νά σκεφτοῦμε ὅτι καί ὁ Ἰεχωβά δέν γνώριζε ποιούς ἐπέλεξε. Ἀλλά καί τότε, ἡ μείωση θά ἀφοροῦσε ἐκείνους πού ἤδη πέθαναν καί ὄχι τό ζωντανό «ὑπόλοιπο», τό ὁποῖο θά παρέμενε σταθερό.

Βέβαια, ὑπεύθυνη γιά ὅλες αὐτές τίς διδασκαλίες εἶναι ἡ ἔταιρία, πού τίς κηρύττει γιά πνευματική «τροφή», μέσῳ τῶν ἐντύπων της («ἐξωτερικῶν» καί «ἐσωτερικῶν»). Μήπως τελικά -κάνομε τήν ὑπόθεση- ὑπάρχει ἡ πρόθεση νά καταργηθεῖ ὁ ἀριθμός τοῦ «ὑπολοίπου» τῶν «χρισμένων» καί νά λαμβάνουν ἀπό τὰ «εμβλήματα» ὅποιοι καί ὅσοι θέλουν;

2008. «Σκοπιᾶ», 15-3-08 («εσωτερική»), σελ. 31:

«**Ερωτήματα**».

«**Με ποια ἐννοια οἱ χριστιανοί ἀκόλουθοι τοῦ Χριστοῦ πρέπει νά “μισοῦν” τοὺς συγγενεῖς τοὺς;**».

«**Στη Γραφή ἡ λέξι μίσος μπορεῖ νά αναφέρεται στο νά αγαπάμε κάποιο ἄτομο ἢ ἀντικείμενο σε μικρότερο βαθμό ἀπό κάποιο ἄλλο. Οἱ Χριστιανοί πρέπει νά “μισοῦν” τοὺς συγγενεῖς τοὺς με τὴν ἐννοια ὅτι πρέπει νά τοὺς αγαποῦν λιγότερο ἀπ' ὅσο αγαποῦν τὸν Ἰησοῦ.**».

Αὐτή ἡ ἀπάντηση στά «ἐρωτήματα» περὶ μίσους, ἀποδεικνύει τήν τραγικότητα καθοδήγησης τῆς σκέψης τῶν ὁπαδῶν. Συγχρόνως εἶναι καί μία ἀπλουστευμένη ἀπάντηση στήν διδασκαλία τῆς ἔταιρίας περὶ μίσους. Ἄς δοῦμε ἓνα ἀπλό παράδειγμα ἀπό τήν καθημερινή ζωή.

Διδάσκει, δηλαδή, ἡ ἔταιρία στοὺς ὁπαδούς της ὅτι ὅταν ἓνα παιδάκι ρωτᾷ τήν μητέρα του, «μαμά μέ ἀγαπᾶς»; Ἐκείνη ὀφείλει νά ἀπαντήσει, «σέ μισῶ γιατί ἀγαπῶ περισσότερο τόν Ἰησοῦ». Μέ αὐτό τό σκεπτικό τῆς «Σκοπιᾶς» πρέπει ὅλοι νά μισοῦν ὅλους γιατί ἀγαποῦν περισσότερο τόν Ἰησοῦ. Ὅλα αὐτά τά διδάγματα τοῦ «πιστοῦ οἰκονόμου» περὶ μίσους, εἶναι σπασμωδική προσπάθεια νά δικαιολογήσει τά ἀδικαιολόγητα, ἐπικαλούμενος καί τήν Ἁγία Γραφή καί φυσικά, μή παραθέτοντας οὔτε ἓνα ἐδάφιο. Τί θά μποροῦσε

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ WICCA¹

του κ. Ιωάννου Μηλιώνη.

(α' μέρος)

Ο όρος «Wicca» πιστεύεται ότι αποτελεί άρχαία έκδοχή της λέξης Witchcraft (Μαγεία) ή «Wise craft» (Τέχνη της Σοφίας) και ότι χρονολογείται από την εποχή των Άγγλοσαξόνων.

Η ρίζα της λέξης «wicca» προέρχεται από την παλαιότερη λέξη «wicce» που σημαίνει «σοφό». Η λέξη Wiccan ως ο πληθυντικός του witch (μάγισσα) χρησιμοποιείται στους 9° & 12° αιώνες. Η λέξη μάγισσα (witch) ή «σοφή γυναίκα» ήταν wicce, με αρσενικό γένος τὸ wicca.

Αυτοί οι όροι χρησιμοποιούνται σήμερα εύρۇτατα, λόγω της αναβίωσης του αποκρισμοῦ στις μέρες μας, σαν τὰ μοντέρνα συνώνυμα τῶν ὄρων μάγισσα (witch) και μαγεία (witchcraft). Ἐκτὸς τοῦ wicca χρησιμο-

ποιούνται ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς του και οἱ ὄροι: «Παλαιὰ Θρησκεία» και «Παγανισμός».

Ἡ διδασκαλία τοῦ Wicca.

Σαν φιλοσοφία ἀλλὰ και πρακτικὴ Μαγεία, εἶναι κρᾶμα τῶν προχριστιανικῶν θρησκειῶν και τελετουργικῶν τῆς Εὐρώπης, με ἔντονες ἐπιρροὲς ἀπὸ τὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ, τὴν Κέλτικη και τὴν Σαξονικὴ θρησκεία.

Πρωταρχικὴ, ὑπέρτατη δύναμη, κατὰ τοὺς ὀπαδοὺς, εἶναι ἡ «Φύση», ἡ ὁποία ἐκφράζεται μέσα ἀπὸ τὸν θεὸ και τὴν θεά, που προσλαμβάνουν συχνὰ τὴ μορφή τους ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πάνθεο. Ὁ θεὸς ἀναπαριστᾶται κυρίως ὡς Πᾶν και ἡ θεὰ ὡς Ἄρτεμις ἢ Ἑκάτη. Τὰ Ἑλληνικὰ αὐτὰ ὀνόματα εἶναι και τὰ περισσότερα ἐν χρήσει.

Οἱ δυὸ θεοὶ θεωροῦνται ἢ συμπλήρωση ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου και μαζί ὀλοκληρώνον-

1. Γουίκα ἢ Βίκα.

ἄλλωστε νὰ παρουσιάσει; Ἡ Ἁγία Γραφή δέν κηρύττει μῖσος, κηρύττει μόνο ἀγάπη. «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν». Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι σαφής: «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρώνται» (Ματθ. Ε' 44-47). Καί ἄλλοῦ: «Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα. Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει ὅτι εἴσθε μαθηταὶ μου ἐάν ἔχετε ἀγάπη πρὸς ἀλλήλους» (Ἰωάν. ΙΔ' 34-35). Καί ἄλλοῦ: «Καί ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς θά εἴπει πρὸς αὐτούς. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, καθ' ὅσον ἐκάματε εἰς ἕνα τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων εἰς ἐμέ ἐκάματε. (Ματθ. ΚΕ' 40). Καί πάλι: «Ἐάν τις εἴπη, **ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεὸν και μισῶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ** ψεύστης εἶναι, διότι ὅστις δέν ἀγαπᾶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ τὸν ὁποῖον εἶδε, τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον

δέν εἶδε πῶς δύναται νὰ ἀγαπᾶ; ὅστις ἀγαπᾶ τὸν Θεόν, ἀγαπᾶ και τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ» (Α' Ἰωάν. Δ' 20,21).

Ἦλα αὐτὰ τὰ ἐδάφια και πάρα πολλά ἀκόμη μιλοῦν γιὰ ἀγάπη. Ἡ ἀγία Γραφή δέν κηρύττει μῖσος, οὔτε κάμει διακρίσεις γιὰ ποσοτικὴ ἀγάπη μεταξύ Θεοῦ και ἀνθρώπων. Μῖσος δέν ὑπάρχει στὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, μόνον ὁ διάβολος μισεῖ. Οἱ Χριστιανοὶ ἀγαποῦν τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὴ σταυρωμένη ἀγάπη, τὸν σωτήρα, ὁ ὁποῖος θυσιάστηκε γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους χωρὶς διακρίσεις. ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ παραλάβαμε και αὐτὴ κηρύττει ἡ Ἐκκλησία μας.

ΝΑΙ, ἀγαπᾶμε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους και τὰ πλανεμένα ἀδέλφια μας και προσευχόμεστε γι' αὐτά.

ται και δημιουργούν κατά τους όπαδούς την υπέρτατη δύναμη. Δεν θεωρούνται κακόβουλοι αλλά ούτε και καλόβουλοι είναι και τὰ δυό, καθώς και ή πίστη τής κοσμοθεωρίας αὐτῆς εἶναι ὁ δυϊσμός, ή δυαδικότητα ὅλων τῶν πραγμάτων. Οἱ θεοὶ πιστεύεται ὅτι βρίσκονται μέσα στὸν καθένα -δὲν εἶναι κάτι ἔξω ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ ἓνα μέρος τῆς ὑπόστασής του-, ὅμως βρίσκονται και γύρω του· τὸν παρακολουθοῦν, τὸν προστατεύουν, τὸν καθοδηγοῦν και πιστεύεται ὅτι δὲν τιμωροῦν, παρὰ διδάσκουν. Μὲ ἄλλα λόγια, ἀπουσιάζει ή ἔννοια «ὀργῆ τοῦ θεοῦ». Οἱ θεοὶ δὲν ὀργίζονται μὲν, ἀλλὰ ὅταν οἱ ὀπαδοὶ παραστρατήσουν «βρίσκουν τρόπους νὰ τοὺς διδάξουν» ὅτι οἱ πράξεις τους εἶναι λανθασμένες και αὐτὸ πραγματοποιεῖται εἴτε μέσω τύψεων -τῆς «ἀνώτερης συνειδήσης», πὸν θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς παγανιστὲς και τοὺς ἀποκρυφιστὲς ὡς «τὸ θεϊκὸ κομμάτι πὸν ἐνυπάρχει μέσα στὸν ἄνθρωπο»-, εἴτε μέσω «θείας δίκης», πὸν τὴν ὀνομάζουν: «Ὁ Νόμος τῆς Τριπλῆς Ἀνταπόδοσης».

Ἡ ἱστορικὴ προέλευση τοῦ Wicca

Τὸ Wicca κάνει για πρώτη φορά τὴν ἐμφάνισή του στὰ μέσα του 20^{ου} αἰώνα.

Ἰδρυτῆς του ὁ Gerald B. Gardner².

Ὁ Γκάρντνερ γεννήθηκε στὴν Ἀγγλία, στὸ Blundell Sands, κοντὰ στὸ Λίβερπουλ, στὰ 1884.

Μεγάλο μέρος τῆς ζωῆς του, τό πέρασε στὴν Ἄπω Ἀνατολή, σὰν καλλιεργητῆς τσαγιοῦ, στὴν Κεϋλάνη (Ceylon) κι ἀργότερα σὲ φυτεῖα καουτσούκ στὸ Βόρνεο και στὴ Μαλαισία.

Τὸ 1923, ὁ Γκάρντνερ, ὡς ὑπάλληλος τοῦ δημοσίου τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τοποθετεῖται ἐπιθεωρητῆς σὲ φυτεῖες καουτσούκ και ὅπιου στὶς ἀνατολικὲς ἀποικίες.

Τὸ 1927, νυμφεύεται τὴν Ἀγγλίδα Dona Rosedale³ και τὸ 1936 ἐπιστρέφει στὴν Ἀγ-

γλία ὡς συνταξιούχος. Ἀφιερώνει ἀρκετὰ χρόνια σὲ ταξίδια στὴν Εὐρώπη και στὴν Μικρὰ Ἀσία.

Σὲ ἐπίσκεψή του στὴν Κύπρο, ὑποστήριξε ὅτι «εἶδε πράγματα τὰ ὅποια εἶχε ξαναδεῖ μονάχα σὲ ὄνειρά του», κι ἔτσι **πίστεψε πὸς εἶχε ζήσει στὴν Κύπρο σὲ προηγούμενη ζωή.**

Λίγο πρὶν τὸ ξέσπασμα τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, ὁ Γκάρντνερ γνωρίζεται μὲ μέλη τῆς «Ἀδελφότητας τοῦ Crotona⁴», μιᾶς ἀποκρυφιστικῆς ὀμάδας, σχετικῆς μὲ τὴ Μασονία, ἰδρυτῆς τῆς ὀποίας ὑπῆρξε ή Μπεσάντ Σκὸτ (Besant Scott), κόρη τῆς Θεοσοφίστριας Ἀνὶ Μπεσάντ (Annie Besant). Μέσα σ' αὐτὴν τὴν Ἀδελφότητα, ὁ Γκάρντνερ γνώρισε κάποιον, πὸν ἰσχυρίστηκε ὅτι **τὸν γνώριζε ἤδη ἀπὸ προηγούμενη ζωή του στὴν Κύπρο**, και μάλιστα τοῦ περιέγραψε γεγονότα πὸν ὁ Γκάρντνερ εἶχε δεῖ στὰ ὀράματά του. Μέσα στὴν Ἀδελφότητα, ἐδραστηριοποιεῖτο κι ἓνα coven⁵. Τὰ μέλη προσκάλεσαν τὸν Γκάρντνερ στὴν κοινότητά τους λίγες μέρες πρὶν τὴν ἔναρξη τοῦ πολέμου (1939). Ὁ Γκάρντνερ μὴθηκε ἀπὸ τὴν Ἀρχιέρεια και ἰδρύτρια, τὴν «Γραῖα» Ντόροθυ Κλάτερμπερκ (Old Dorothy Clutterburck).

Διαδίδουν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Wicca ὅτι τὰ μέλη τοῦ ἴδιου coven, μαζί μὲ τὸν Γκάρντνερ, ἔλαβαν μέρος σὲ συνάντηση Μυστῶν στὴν Βόρεια Ἀγγλία, στὶς 31 Ἰουλίου τοῦ 1940, μὲ σκοπὸ «νὰ ἀποτρέψουν τὸν Χίτλερ νὰ εἰσβάλει στὴν Βρετανία» και ἰσχυρίζονται ὅτι 5 ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ coven πέθαναν λίγες μέρες ἀργότερα, λόγω τῆς δῆθεν «μεγάλης ἀποβολῆς ἐνέργειας» και ὅτι και ή ὑγεία τοῦ ἴδιου τοῦ Γκάρντνερ ὑπῆρξε ἀρκετὰ εὐθραυστη ἔκτοτε.

Λίγο μετὰ τὸν πόλεμο, τὸ 1946, ὁ Γκάρντνερ γνώρισε τὸν Aleister Crowley⁶. Ὁ Κρό-

4. Rosicrucian Order Crotona Fellowship.

5. Τὸ coven εἶναι «Κοινότητα 13 μαγισσῶν».

6. Edward Alexander Crowley, 1875-1947. Ὁ ἄλισταρ Κρόουλυ θεωρεῖται ὁ «πάπας» τοῦ Νεοσατανισμοῦ.

ουλυ ἔχρισε τὸν Γκάρντνερ ἐπίτιμο μέλος τῆς «Ἀδελφότητας τοῦ Ο.Τ.Ο.»⁷ καὶ ὁ Γκάρντνερ ὑπῆρξε γιὰ λίγο Ἀρχιερέας τῆς. Κατὰ τὴν διάρκεια ποῦ ὁ Γκάρντνερ συνεργάστηκε μὲ τὸν Κρόουλυ, λέγεται ὅτι ἐπηρεάστηκε ἔντονα ἀπὸ αὐτόν, καὶ ὅτι τὸν θαύμαζε ιδιαίτερα. Τότε συνέλαβε τὴν ἰδέα τῆς ἀναβίωσης τῶν covens κατὰ τὰ πρότυπα ποῦ περιέγραφε ἡ Δρ. Μάργκαρετ Μάρει στὸ βιβλίο τῆς: «Ἡ Λατρεία τῆς Μαγείας στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη»⁸.

Ὁ Γκάρντνερ στὴ προσπάθειά του νὰ δι-αδώσει τὴν ἀπόκρυφη γνώση, ἐξέδωσε τὸ 1949, μὲ τὸ ψευδώνυμο «Scire», τὸ «Βοήθημα Ἀνώτερης Μαγείας» («High Magic's Aid») σὲ μορφή μυθιστορήματος, καθὼς στὴν Ἀγγλία ἴσχυε νόμος ἐναντίον τῆς ἄσκησης τῆς Μαγείας. Τὸ βιβλίο περιείχε τελετουργίες, ποῦ εἶχε διδαχθεῖ ἐπὶ Κρόουλυ καὶ ποῦ ἀφοροῦσαν τὴν λατρεία τοῦ «Κερασφόρου θεοῦ», τοῦ Πανός, ὅμως χωρὶς καμία ἀναφορὰ στὴν «Θεά».

Ὅταν τὸ 1951 καταργήθηκε στὴν Ἀγγλία ὁ νόμος κατὰ τῆς Μαγείας, ὁ Γκάρντνερ ἰδρύει τὸ δικό του coven. Οἱ πρακτικὲς προ-έρχονταν ἀπὸ τὸ Ο.Τ.Ο., ὅμως ὁ Γκάρντνερ εἰσήγαγε δικὰ του στοιχεῖα καὶ φιλοσοφία, μιὰ «ἐξαγνισμένη» ἔκδοση τῶν πρακτικῶν τοῦ Κρόουλυ, ἐπικεντρωμένη κυρίως γύρω ἀπὸ τὴν ἄσκηση τοῦ σέξ, ποῦ οἱ «πιστοί» τελοῦσαν γυμνοὶ καὶ μὲ χρῆση ναρκωτικῶν οὐσιῶν.

Τὸ 1953, μυεῖ στὸ coven του τὴν Doreen Valiente καὶ μαζί συνεργάζονται καὶ ἐκδίδουν «Τὸ Βιβλίο τῶν Σκιῶν» («Book of Shadows»), ποῦ θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς ἡ «αὐθεντικὴ Γκάρντνεριανὴ Παράδοση».

Τὸ 1954, ἐκδίδει τὸ βιβλίο «Ἡ Μαγεία Σήμερα» («Witchcraft Today»), ὅπου γιὰ πρώτη φορά μιλά ξεκάθαρα γιὰ τὴν σύγχρονη ἄσκηση τῆς Μαγείας, καὶ ὑποστηρίζει πὼς ἡ Μαγεία, ὅπως τὴν γνωρίζουμε σήμερα, εἶναι

ἡ Τέχνη ποῦ ἐπιβίωσε δῆθεν ἀπὸ τὴν Παγανιστικὴ θρησκεία τῶν Μαγισσῶν, ποῦ ἔζησαν κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Μεσαίωνα.

Τὸ βιβλίο γνωρίζει ἐντυπωσιακὴ ἐπιτυχία: τὰ covens ἀρχίζουν νὰ «ξεφυτρώνουν σὰν μανιτάρια» καὶ ὁ Γκάρντνερ γίνεται περιζήτητος ἀπὸ τὰ Μ.Μ.Ε. Ὁ κόσμος τὸν ἀποκαλεῖ: «ὁ Ἄγγλος Ἀρχηγὸς τῶν Μαγισσῶν», ἓνα τίτλο, ποῦ ὅπως λέγεται, ὁ ἴδιος δὲν συμπάθησε ποτέ, ὅπως δὲν συμπάθησε καὶ τὴ δημοσιότητα. Ἔτσι, τὸ 1959, ἐκδίδει τὸ τελευταῖο του βιβλίο μὲ τίτλο «Τὸ Νόημα τῆς Μαγείας» («The Meaning of Witchcraft»).

Τὸ 1960, σὲ δεξίωση στὸ Μπάκινγκχαμ, ὁ Γκάρντνερ **ἀναγνωρίζεται γιὰ τὴν κοινωνικὴ του προσφορὰ σὲς ἀνατολικὲς ἀποικίες.** Τὸν ἴδιο χρόνο πεθαίνει ἡ γυναίκα του καὶ ὁ ἴδιος ἀντιμετωπίζει προβλήματα υγείας.

Τὸν χειμῶνα τοῦ 1963, λίγο πρὶν φύγει γιὰ τὸ Λίβανο, γνωρίζει τὸν Raymond Buckland. Τὸν προσκαλεῖ στὸ coven του κι ἀργότερα, ἡ Ἀρχιερείά του, Monique Wilson, ἡ «Γραῖα» Ὕλγουεν, μυεῖ τὸν Μπάκλαντ στὴν Κοινότητα.

Στὶς 12 Φεβρουαρίου τοῦ 1964, ὁ Γκάρντνερ ξεψύχησε μέσα στὸ πλοῖο, ποῦ τὸν ἔφερε ἀπὸ τὸ Λίβανο πίσω στὴν πατρίδα του. Τὸν θάνατό του θρήνησαν ὄχι μόνον οἱ δικοὶ του, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ὀπαδοὶ στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Ἀμερικὴ, ποῦ «ἐμπνεύστηκαν» ἀπὸ τὸ ἔργο καὶ τὰ βιβλία του.

Ἡ Ντορὺν Βαλιέντε χαρακτήρισε δημόσια τὸν Γκάρντνερ σὰν «ἄνθρωπο χωρὶς κακία, γενναιόδωρο, μὲ μαγικὲς δυνάμεις σημαντικές, **μὰ ὄχι ἀξιοσημείωτες**». Τόνισε πὼς «ἡ πραγματικὴ δύναμη τοῦ Γκάρντνερ ὑπῆρξε στὴν λατρεία του γιὰ γνώση, ἀλλὰ κυρίως γιὰ τὴν διαιώνιση τῆς γνώσης, ὥστε **οἱ νέοι νὰ μπορέσουν νὰ γνωρίσουν τὸ ἔργο τῶν παλιῶν καὶ νὰ τὸ συνεχίσουν**».

Ὁ Μπάκλαντ, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Γκάρντνερ, μετακομίζει στὴν Ἀμερικὴ καὶ συνεχίζει τὸ ἔργο τοῦ δασκάλου του.

Ὁ ἴδιος ὁ Γκάρντνερ, λίγο πρὶν τὸν θάνατό του, εἶχε πεῖ: «**Νομίζω πὼς πρέπει**

7. Ordo Templi Orientis. «Τάγμα τῶν Ναϊτῶν τῆς Ἀνατολῆς».

8. Margaret Alice Murray (1863-1963), «Witchcraft, The Witch-Cult in Western Europe», Λονδίνο, 1921.

νά αποχαιρετήσουμε τὸν Μάγο καὶ τὴν Μάγισσα. Φοβᾶμαι πὼς ἡ Τέχνη εἶναι καταδικασμένη, λόγω τῶν μοντέρνων συνθηκῶν, τῆς συρρίκνωσης τῶν οἰκογενειῶν, μὰ κυρίως λόγω τῆς ἐκπαίδευσης. Τὸ μοντέρνο παιδί δὲν ἐνδιαφέρεται. Πιστεύει πὼς οἱ Μάγοι καὶ οἱ Μάγισσες εἶναι ἀνοησίες...»⁹.

Ὁ Γκάρντνερ πέθανε προτοῦ προλάβει νὰ δεῖ πόσο πολύ συνετέλεσε τὸ ἔργο του στὴν ἐξάπλωση τῆς Μαγείας καὶ τῆς δῆθεν «Ἀρχαίας Θρησκείας». Οἱ ὀπαδοὶ του ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ Wicca, τοῦ ὁποῦ ὑπῆρξε ἐμπνευστής, εἶναι σήμερα ἡ 8^η μεταξύ τῶν θρησκειῶν, ἐνῶ ἔχει ἀναγνωριστεῖ ἐπίσημα στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Ἀμερική καὶ φαίνεται νὰ ἐξαπλώνεται μὲ γοργό ρυθμὸ ἀκολουθώντας τὸ δίκτυο τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

Ἀξιολόγηση τοῦ κινήματος τῶν Wiccan¹⁰.

Ἐξετάζοντας ἱστορικά, τὶς «ἀρχαῖες τελετές» τοῦ «Κινήματος τῆς Θεᾶς» μπορούμε νὰ τὶς χαρακτηρίσουμε σχεδὸν μὲ βεβαιότητα ὡς «κοροϊδία».

Τὸ Wicca, γνωστὸ καὶ ὡς «Κίνημα τῆς Θεᾶς», ἢ «Πνευματικότητα τῆς Θεᾶς», δείχνει νὰ εἶναι ἡ πιὸ γρήγορα διαδιδόμενη θρησκεία στὴν Ἀμερική, ἐνῶ πρὶν 30 χρόνια οἱ Βικανοὶ ἀριθμοῦσαν ἐλάχιστα ἄτομα. Εἰδικὸς μελετητὴς ἐκτιμᾷ ὅτι ὑπάρχουν σήμερα πάνω ἀπὸ 200.000 ὀπαδοὶ τοῦ Wicca καὶ τῶν ἄλλων σχετικῶν νεοπαγανιστικῶν σεκτῶν στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, στὴ χώρα ὅπου ὁ νεοπαγανισμὸς -ὅπως καὶ πολλὲς ἄλλες νεοφανεῖς θρησκείες- ἀνθεῖ περισσότερο.

Οἱ Wiccan, πὸν αὐτοαποκαλοῦνται καὶ Witches (Μάγισσες), γράφουν τὴ λέξη μὲ κεφαλαῖο «W» γιὰ νὰ διακρίνονται ἀπὸ τὴν ἀρνητικὴ χρήση τῆς λέξης witch, πού παραπέμπει στὶς μάγισσες ἀποτρεπτικά.

9. Σ. Σ. Οἱ ὑπογραμμίσεις, δικές μας.

10. Προσαρμογὴ ἀπὸ τὸ ἄρθρο «The Scholars and the Goddess», τῆς Charlotte Allen, Atlantic Monthly, Ἰανουάριος 2001. <http://www.rickross.com/reference/wicca/wicca31.html>

Οἱ Wiccan δὲν ἀποδέχονται τὴν ὑπαρξὴ τοῦ σατανᾶ καὶ δὲν ἀσκοῦν -κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς τους- κακὴ μαγεία.

Οἱ Wiccan ἢ καὶ ἀπλῶς Pagans -παγανιστές, συχνὰ μὲ «P» κεφαλαῖο- ἀνήκουν συνήθως στὴ λευκὴ φυλὴ, στὴ μέση ἀστική τάξη, ἔχουν συχνὰ ὑψηλὴ μόρφωση καὶ ἐντάσσονται σὲ φιλελεύθερα καὶ οἰκολογικὰ πολιτικὰ κινήματα. Περίπου τὸ ἓνα τρίτο ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ἄνδρες.

Ἐκτιμᾶται ὅτι λατρευτικὲς συνάξεις (λειτουργίες) τῶν Βικανῶν πραγματοποιοῦνται σὲ 15 τουλάχιστον στρατιωτικὲς βάσεις καὶ πλοῖα τῶν Η.Π.Α.

Πολλοὶ προσχωροῦν στό Wicca ἔχοντας διαβάσει τὸ βιβλίο: «Ὁ Ἐλικοειδὴς Χορὸς: Μία Ἀναγέννηση τῆς Ἀρχαίας Θρησκείας τῆς Μεγάλης Θεᾶς», ἓνα μπέστ σέλερ τοῦ 1979, πὸν ἀποτελεῖ εἰσαγωγὴ στὶς διδασκαλίες καὶ τελετουργίες τῶν Βικανῶν καὶ πού γράφτηκε ἀπὸ τὴν Στάρχοουκ¹¹, μιὰ Μάγισσα ἀπὸ τὴν Καλιφόρνια.

Ἡ Στάρχοουκ παρουσιάζει μία παραστατικὴ περίληψη τῆς «ἱστορίας τῆς Θρησκείας», ἐξηγώντας ὅτι ἡ τέχνη τῆς μαγείας εἶναι «ἴσως ἡ πιὸ παλιὰ σωζομένη Θρησκεία στὴ Δύση» καὶ ἔχει τὴν ἀρχὴ τῆς «πάνω ἀπὸ 35.000 χρόνια πρὶν», κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἐποχῆς τῶν Παγετῶνων.

Οἱ πρῶτοι ὀπαδοὶ τῆς Θρησκείας, κατὰ τὴ Στάρχοουκ, λάτρευαν δυὸ θεότητες, μιὰ ἀπὸ κάθε φύλο, «τὴ Μητέρα Θεά, αὐτὴ πού γεννᾶ, πὸν φέρνει στὴν ὑπαρξὴ ὅλα τὰ ὄντα» καὶ «τὸν Κερασφόρο Θεό, ἓναν ἀρσενικὸ κυνηγὸ, πὸν πέθαινε καὶ ἀνασταινόταν κάθε χρόνο». Οἱ ἄνδρες **σαμάνοι**, ντύνονταν μὲ δέρματα καὶ κέρατα γιὰ νὰ ταυτίζονται μὲ τὸ «Θεὸ» καὶ τὰ ζῶα τοῦ κυνηγιοῦ, ἐνῶ οἱ ἱερεῖες «ἀσκοῦσαν ἐξουσία γυμνές, ἐγ-

11. Ἡ Miriam Simos ἢ Starhawk (Ἀστροϊέραξ) εἶναι φεμινίστρια, πολιτικὴ ἀκτιβίστρια, μάγισσα, συγγραφέας καὶ ἀμφισεξουαλική, ἐβραϊκῆς καταγωγῆς (<http://www.geocities.com/SoHo/Suite/9048/HERSTORYlist4.html>). Ἴδουσε τὴν ὀργάνωση «Reclaiming», μία ὀμάδα Wiccan μὲ ἔδρα το San Francisco. Θεωρεῖται ἀπὸ τὰ κορυφαῖα στελέχη τῆς κίνησης τῶν Βικανῶν.

κολπώνοντας τη γονιμότητα της Θεάς». Σ' όλη την προϊστορική Ευρώπη, οί άνθρωποι έκαναν όμοιώματα της Θεάς, μερικές φορές δείχνοντάς την να γεννά τὸ «Θεϊκὸ Παιδί, τὸ σύντροφό της, γιὸ καὶ σπόρο». Τὴν ἀποδέχονταν σὰν μία «τριαδικὴ Θεά».

Οί πιστοί της σήμερα συνήθως ἀναφέρονται σ' αὐτὴ σὰν παρθένο, μητέρα, γραῖα, ἀλλὰ βασικὰ τὴν βλέπουν σὰν μία θεότητα. Κάθε χρόνο οί προϊστορικοὶ αὐτοὶ πιστοὶ γιόρταζαν τοὺς ἐποχιακοὺς κύκλους, πὸν ὀδηγοῦσαν στὶς «ὀκτὼ γιορτὲς τοῦ Τροχοῦ»: τὰ Ἡλιοστάσια, τὶς Ἰσημερίες, καὶ τέσσερα πανηγύρια, τὸ Imbolc¹², τὸ Beltane¹³, τὸ Lammastmas ἢ Lughnasad στὶς ἀρχὲς Αὐγούστου καὶ τὸ Samhain ἢ Halloween¹⁴.

«Αὐτὴ ἡ κουλτούρα, ἡ συντονισμένη μὲ τὴ φύση, πὸν σέβεται τὶς γυναῖκες, πὸν εἶναι φιλειρηνικὴ καὶ ὑπὲρ τῆς ἰσότητας, ἐπικράτησε στὴ Δυτικὴ Ευρώπη γιὰ χιλιάδες χρόνια», γράφει ἡ Στάρχοουκ, «μέχρι πὸν οί Ἰνδοευρωπαῖοι εἰσβολεῖς σάρωσαν τὴν περιοχὴ, φέρνοντας θεοὺς τοῦ πολέμου, ὄπλα σχεδιασμένα νὰ σκοτώνουν καὶ τὸν πατριαρχικὸ πολιτισμό. Μετὰ ἤρθε ὁ Χριστιανισμός, πὸν τελικὰ διεῖσδυσε ὕπουλα μέσα στὴν ἀρχουσα τάξη τῆς Ευρώπης. Ἀλλὰ ἡ Παλιὰ Θρησκεία ἔζησε συχνὰ μὲ τὴν μεταμφίεση τῆς Χριστιανικῆς λατρείας».

«Ἀπὸ τὸν 14^ο αἰώνα», ὑποστηρίζει ἡ Στάρχοουκ «οί θρησκευτικὲς καὶ κοσμικὲς ἀρχὲς ἀρχισαν μία ἐκστρατεία, πὸν διήρκεσε 400 χρόνια, γιὰ νὰ ξεριζώσουν τὴν Παλιὰ Θρησκεία, ἐξοντώνοντας ὕποπτους πιστοὺς, τοὺς ὁποῖους κατηγοροῦσαν ὅτι εἶχαν συμμαχήσει μὲ τὸν διάβολο. Οί πὸν πολλοὶ πὸν ἐκτελέστηκαν ἦταν γυναῖκες· γενικὰ αὐτὲς ἔξω ἀπὸ τὸ κοινωνικὸ μοντέλο, ὄχι μόνο ἠλικιωμένες ἢ ἀσθενεῖς διανοητικά, ἀλλὰ

καὶ μαῖες, βοτανοθεραπεύτριες καὶ ἄλλες, γυναῖκες μὲ ἠγετικά προσόντα, αὐτὲς, δηλαδή, οί ἀνεξάρτητες, πὸν θεωρήθηκαν ὡς ἀπειλή».

«Στὴ διάρκεια τῆς “Ἐποχῆς τῆς Πυρᾶς”», λέει ἡ Στάρχοουκ, «περίπου 9.000.000 ἐκτελέστηκαν. Ἡ Παλιὰ Θρησκεία ἔλαβε περισσότερο μυστικὴ χροιά καὶ οί παραδόσεις τῆς μεταδίδονταν κρυφὰ μεταξὺ τῶν οἰκείων καὶ τῶν ἐμπιστων φίλων, ὡς πὸν ἤρθε ξανά στὴν ἐπιφάνεια τὸν 20^ο αἰώνα. Ὅπως οί ἀρχαῖοι τοὺς πρόγονοι, οί Wiccans λατρεύουν τὴ Θεά, ἀσκοῦν τὴ μαγεία τῶν σαμάνων - ἓνα εἶδος ἀβλαβοῦς μαγείας - καὶ γιορτάζουν τὶς ὀκτὼ ἐορτὲς ἢ sabbats (σάββατα), κάποτε γυμνοί».

Μὲ μικρὲς ἀποκλίσεις, αὐτὴ ἡ ἱστορία ἀποτελεῖ τὴ βάση πολλῶν, γνωστῶν, ἐγχειριδίων γιὰ τὴ «Θεά». Ἀναφέρεται ἐπίσης στὰ κείμενα πολλῶν φεμινιστριῶν ἀντικληρικῶν - τῶν Gloria Steinem, Marilyn French, Barbara Ehrenreich, Deirdre English -, στὰ ὁποῖα γραπτὰ παρουσιάζεται μὲ «ἱστορικὰ» δεδομένα ἡ δῆθεν καταγωγὴ τῆς «πατριαρχίας» ἢ ἡ δῆθεν συστηματικὴ τρομοκρατικὴ δυναμικὴ ἀνεξάρτητων γυναικῶν, σὲ δίκες μὲ τὴν κατηγορία τῆς ἀσκήσης τῆς μαγείας.

Ἐπιπλέον, τὴν ἱστορία αὐτὴ τῆς Στάρχοουκ διανθίζουν στοιχεῖα ἀπὸ ἓνα εὐρὸν φάσμα τοῦ διανοητικοῦ καὶ λογοτεχνικοῦ οἰκοδομήματος τῶν τελευταίων 100 χρόνων, ἀπὸ τὸν «Χρυσὸ Κλῶνο» τοῦ James Frazer καὶ τὴ «Λευκὴ Θεά» τοῦ Robert Graves, μέχρι τὶς νουβέλες τοῦ of D. H. Lawrence καὶ ἀπὸ τὰ γραπτὰ τῶν William Butler Yeats καὶ T. S. Eliot, στὴν «Ψυχολογία» τοῦ Γιουνγκ καὶ στὸ «Ἡ δύναμη τοῦ Μύθου», τὴ δημοφιλή σειρά τῆς κρατικῆς τηλεόρασης τὸ 1988.

Εἶναι τελείως πιθανὸ, νὰ μὴν εἶναι ἀληθινὸ οὔτε ἓνα στοιχεῖο τῆς «ἱστορίας τοῦ Wicca». Συντριπτικὰ τεκμήρια ἀποδεικνύουν ὅτι τὸ Wicca εἶναι μία ἀποδεδειγμένα νέα «Θρησκεία», μία **σκευωρία** τοῦ 1950 -πὸν δέχθηκε ἐπιρροὲς διάφορες, ἀπὸ τὰ Τυπικὰ τῆς **Μασο-**

12. 2 Φεβρουαρίου. Συμπίπτει μὲ τὴν ἐορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου.

13. 1η Μαΐου. Ἐορτὴ τῆς Πρωτομαγιάς.

14. 31η Ὀκτωβρίου. Προηγείται τῆς ἐορτῆς τῶν Ἁγίων Πάντων τῶν Δυτικῶν.

νίας και από μία έλξη προς τον **έσωτερισμό** και τον **άποκρυφισμό** του τέλους του 19^{ου} αιώνα- κι ακόμη, ότι διάφορες θέσεις, που παρουσιάζουν την άποψη των Βικανών, ιστορικά είναι τελείως διάτρητες.

Έπιπλέον, οί ειδικοί γενικά συμφωνούν ότι δεν υπάρχει καμία αρχαιολογική ένδειξη, ή γραπτή αναφορά, ότι αρχαίοι λαοί λάτρευαν κάποτε μια μοναδική άρχετυπική «Θεά», ένα συμπέρασμα που πλήττει καίρια τις πεποιθήσεις των Βικανών.

Πριν 4 χρόνια, δυο αξιόλογοι επιστήμονες, ανέπτυξαν ανεξάρτητα, την ίδια βασικά άποψη σχετικά με την δημιουργία του Wicca.

Το 1998, ο Philip G. Davis, καθηγητής θρησκευολογίας στο Πανεπιστήμιο του Prince Edward Island, δημοσίευσε το έργο του «*Η Θεά χωρίς μάσκα: Η άνοδος της Νεοπαγανιστικής φεμινιστικής Πνευματικότητας*», όπου υποστήριξε ότι το Wicca ήταν δημιούργημα ενός Άγγλου δημόσιου υπάλληλου και έρασιτέχνη ανθρωπολόγου, του Gerald B. Gardner. Ο Davis έγραφε ότι «ή γέννηση του κινήματος της «Θεάς» στηρίζεται κυρίως στο ενδιαφέρον των Γερμανών και Γάλλων Ρομαντικών -κυρίως άνδρων- για δυνάμεις της φύσης, ειδικά εκείνες που έχουν σχέση με την γυναίκα. Ο Γκάρντενερ θαύμαζε τους Ρομαντικούς και ανήκε σε μία Ροδοσταυρική Αδελφότητα, την «Αδελφότητα του Κρότωνα», μια ομάδα που είχε επηρεαστεί από μυστικιστικές οργανώσεις του τέλους του 19^{ου} αιώνα, που με τη σειρά τους ήταν επηρεασμένες από τον Έλευθεροτεκτονισμό».

Το 1950, ο Γκάρντενερ παρουσίασε μία θρησκεία, που ονόμασε Wica. Παρόλο που ο Γκάρντενερ ισχυριζόταν ότι διδάχθηκε τη «Βικανή παράδοση» από ένα αρχαίο coven Μαγισσών, που ανήκε επίσης στην Αδελφότητα του Κρότωνα, ο Ντέιβις έγραφε ότι

«κανείς δεν μπόρεσε να έντοπίσει το coven» και ότι «ο Γκάρντενερ είχε έπινοήσει τις τελετουργίες που παρουσίαζε, σταχυολογώντας από Τυπικά, που δημιουργήθηκαν στις αρχές του 20^{ου} αιώνα από τον διαβόητο Βρετανό άποκρυφιστή **Άλιστερ Κρόουλι** και άλλους». Σήμερα, οί Wiccan έχουν οικειοθελώς αποδεχθεί και εμπλουτίσει τις τελετουργίες του Γκάρντενερ.

Το 1999, ο Ronald Hutton, διάσημος ιστορικός, έρευνήτης του νεοπαγανιστικού ρεύματος στη Βρετανία, διδάκτωρ στο Πανεπιστήμιο του Μπρίστολ, δημοσίευσε το έργο του «Θρίαμβος του Φεγγαριού». Ο Χούτον διενήργησε λεπτομερή έρευνα στις γνωστές παγανιστικές πρακτικές της προϊστορίας, έχοντας διαβάσει τά άδημοσίευτα χειρόγραφα του Γκάρντενερ και έχοντας πάρει συνέντευξη από πολλούς εν ζωή σύγχρονους του Γκάρντενερ. Ο Χούτον, όπως κι ο Ντέιβις, δε μπόρεσε να βρει αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το coven από το οποίο ο Γκάρντενερ ισχυριζόταν ότι είχε μάθει την «Τέχνη¹⁵», και δηλώνει ότι ή «*“άρχαία θρησκεία”* που ο Γκάρντενερ ισχυριζόταν πως είχε ανακαλύψει, ήταν ένα συνονθύλευμα ύλικού από σχετικά νέες πηγές».

Ο Γκάρντενερ φαίνεται ότι είχε βασιστεί στη δουλειά δυο ανθρώπων: του Charles Godfrey Leland, έρασιτέχνη άμερικάνου λαογράφου του 19^{ου} αιώνα, που διεκήρυσσε ότι είχε βρει μία έπιζώσα λατρεία της Θεάς Άρτέμιδος στην Τοσκάνη, και της Margaret Alice Murray, μιας Άγγλίδας Αιγυπτιολόγου, που βασιζόμενη στις ιδέες του Leland, διαμόρφωσε ένα λεπτομερές πλαίσιο τυπικού και λατρείας, που τελικά περιέλαβε στο βιβλίο της: «*Η Λατρεία της Μαγείας στη Δυτική Ευρώπη*».

(*Συνέχεια και τέλος στο έπόμενο*).

15. Craft. «Τέχνη της μαγείας».

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

«ΑΝ ΜΙΣΕΙΤΕ ΤΟΝ ΤΟΜ ΚΡΟΥΖ,
ΝΑ ΚΟΡΝΑΡΕΤΕ»

Η είδηση δημοσιεύθηκε σέ Κυριακάτικη Έφημερίδα («Έθνος τής Κυριακής», 26-27/4/2008) καί ύπάρχει και στό διαδίκτυο¹, άπ' όπου τήν άναδημοσιεύουμε χωρίς ιδιαίτερο σχολιασμό, άφοϋ τό πράγμα «μιλάει άπό μόνο του».

«**Άν μισείτε τον Τομ Κρουζ, να κορνάρετε**». Το σύνθημα αυτό κοσμεί τα πλακάτ ακτιβιστών που βγήκαν στους δρόμους για να πολεμήσουν τη... μεγάλη αδυναμία του διάσημου αστέρα.

Όλα άρχισαν τον περασμένο Ιανουάριο, όταν ένα αποκλειστικό βίντεο που εμφάνιζε τον Τομ Κρουζ να αναλύει τις αρετές της σαϊεντολογίας, διέρρευσε και εμφανίστηκε στην ιστοσελίδα Youtube. Στο βίντεο, υπό τους ήχους της ταινίας «Επικίνδυνες Αποστολές» ο διάσημος ηθοποιός λέγεται ότι ισχυριζόταν μεταξύ άλλων ευτράπελων πως οι σαϊεντολόγοι είναι οι μόνοι που μπορούν να πετύχουν την απεξάρτηση των τοξικομανών και να προσφέρουν βοήθεια ύστερα από ένα αυτοκινητικό ατύχημα!

Οι σαϊεντολόγοι θέλησαν να εξαφανίσουν το βίντεο με το επιχείρημα ότι η προβολή του ήταν αποτέλεσμα πειρατείας και μοντάζ. Αυτή ήταν και η αρχή του ιδιόμορφου αντάρτικου των «Ανώνυμων», μιας ομάδας χρηστών του Ίντερνετ, που αποφάσισε να απαντήσει στις απροκάλυπτες απόπειρες λογοκρισίας, κηρύσσοντας ανοιχτό πόλεμο στους σαϊεντολόγους.

Στις 21 Ιανουαρίου οι «Ανώνυμοι» ανέβασαν στο Youtube βίντεο με τίτλο «Μήνυμα προς τη σαϊεντολογία» και ξεκίνησαν

μια σειρά από ενέργειες, όπως τηλεφωνικές φάρσες και επιθέσεις χάνερ σε ιστοσελίδες της «εκκλησίας» με στόχο να παρεμποδίσουν τη λειτουργία της. Ακολούθησαν ειρηνικές διαδηλώσεις διαμαρτυρίας στις ΗΠΑ και σε όλο τον κόσμο.

Στις 10 Φεβρουαρίου περίπου 7.000 άνθρωποι βγήκαν στους δρόμους 100 πόλεων μεταξύ των οποίων η Νέα Υόρκη, η Βοστώνη, το Δουβλίνο, το Λονδίνο, το Τόκιο, η Μελβούρνη, χορεύοντας και τραγουδώντας έξω από τις εκκλησίες του αμφιλεγόμενου δόγματός, ενώ στις κινητοποιήσεις της 15ης Μαρτίου οι συμμετέχοντες έφτασαν τις 10.000.

Φορώντας μάσκες, με πιο δημοφιλή αυτή του επαναστάτη Γκάι Φοκς -από την ταινία «V for Vendetta»- και κρατώντας πλακάτ με συνθήματα όπως «η σαϊεντολογία καταστρέφει ζωές» και «η σαϊεντολογία μισεί την ελευθερία του λόγου» μάχονται για να κάνουν ευρύτερα γνωστές στο κοινό τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η «εκκλησία» για να προσηλυτίξει οπαδούς, καταγγέλλοντας παρανομίες, πλύση εγκεφάλου, εκφοβισμό και κακοποίηση ακόμη και των ίδιων των μελών της.

Βασικός στόχος των «Ανώνυμων» είναι να ανακληθεί η εξαίρεση από τη φορολογία, προκλητική ευνοϊκή ρύθμιση που πέτυχε η σαϊεντολογία μετά την «αναβάθμισή» της σε θρησκεία.

Απαντώντας σε όσους ρωτούν γιατί κρύβουν τα πρόσωπά τους, οι «Ανώνυμοι» εξηγούν ότι είναι ο μόνος τρόπος να παραμείνουν άγνωστοι και να γλυτώσουν από τις επιθετικές τακτικές των σαϊεντολόγων, που στοχοποιούν όποιον θεωρούν εχθρό του δόγματός.

Οι ακτιβιστές καταγγέλλουν ότι οι οπαδοί της «εκκλησίας» στέλνουν πράκτορες που

1. <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=11381&subid=2&ag=8400&pubid=900502>

εισέρχονται στις διαδηλώσεις και προκαλούν τους “Ανώνυμους” ώστε να παρασυρθούν σε φραστικά επεισόδια ή να ασκήσουν βία για να αμαρτωθεί η εικόνα των ειρηνικών διαδηλώσεων. Γι αυτό και όσοι συμμετέχουν στις διαμαρτυρίες καλούνται να αντιδρούν με ψυχραιμία, να χορεύουν, να τραγουδούν και να αποφεύγουν τη σύγκρουση με τους προβοκάτορες.

Αυτό το χιούμορ και η ευθυμία είναι και ένας από τους λόγους που οι κινητοποιήσεις των “Ανωνύμων” μοιάζουν περισσότερο με πάρτι παρά με διαμαρτυρία, αλλά είναι και ο μόνος τρόπος να συνεχίσουν τον αγώνα τους χωρίς σοβαρές παρενέργειες. Η “εκκλησία” της σαϊεντολογίας προσπαθεί ανεπιτυχώς να καταστείλει το κίνημα, οι “Ανώνυμοι” ωστόσο συνεχίζουν, όντας όπως λένε και οι ίδιοι “παντού αλλά και πουθενά”.

Το προφίλ της “θρησκείας”: Ιδρύθηκε τη δεκαετία του 50 από τον Αμερικανό συγγραφέα Ρον Χάμπαρντ, ο οποίος απεβίωσε το 1986.

Υποστηρίζει ότι ο στόχος της είναι η γνώση και η αλήθεια. Απεχθάνεται την ψυχιατρική. Με βιτρίνα το ανθρωπιστικό έργο εισβάλλει σε όλους τους κοινωνικούς τομείς και στην πολιτική. Ισχυρίζεται ότι οι οπαδοί της ξεπερνούν τα 10 εκατ. παγκοσμίως, ωστόσο ο αριθμός αμφισβητείται έντονα και εκτιμάται σε μερικές δεκάδες χιλιάδες.

Φαίνεται τελικά ότι εκεί που τό Κράτος «διστάζει» να προστατεύσει τους πολίτες, τό χιούμορ έρχεται να σώσει την κατάσταση. Γιατί, μή μου πείτε ότι τό Κράτος κάνει τό καθήκον του, στή χώρα μας, αφήνοντας τόν πολίτη άπροστάτευτο μπροστά στή βουλμία μιās «άπληστης» πολυεθνικής μέ 2 καταδίκες σέ Έλληνικά πολιτικά δικαστήρια και πολλές άλλες διεθνώς, που έπιμένει να αυτοτιτλοφορείται «θρησκεία» και «εκκλησία» και συνεχίζει να παγιδεύει τά παιδιά μας στά πλοκάμια της. Ούτε ή «άντιποίηση άρχής» δέν λειτουργεί αύτεπάγγελτα σ’ αυτόν τόν τόπο;

«ΟΛΥΜΠΙΕΙΑ 2008»: ΗΜΕΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΕΘΕΞΗΣ;

Μέ τήν «άναβίωση» μιās άκόμη «άρχαιοελληνικής έορτής» έκαναν πρόσφατα και πάλι τήν εμφάνισή τους οί «νεοπαγανιστές». Πιό συγκεκριμένα, κατά τό διήμερο 19-20 Άπριλίου, πραγματοποίησαν στό «Πολιτιστικό Πάρκο Χρυσαιίδα» κοντά στήν Κερατέα, τά «Όλυμπία»², μέ διοργάνωση του «Φιλοσοφικού Άθηναιου “Έκατηβόλος”» και «ύποστήριξη» του «Υπάτου Συμβουλίου τών Έλλήνων Έθνικών» (Υ.Σ.Ε.Ε.) και του περιοδικού «Διυπετές».

Τήν πρώτη ήμέρα, όπως διαβάζουμε, έλαβε χώρα «τελετή σέ ναό» και άκολούθησε ή μεταφορά της «έπιβώμιας φλόγας» στό χώρο τών έκδηλώσεων.

Τήν δεύτερη ήμέρα «έλληνικής μέθεξης», έγινε «έορτασμός προς τιμήν τών Όλυμπίων θεών», τελέστηκε «έλληνικός γάμος», ενώ δέν παραλείφθηκαν οί «όνοματοδοσίες». Τό πρόγραμμα έκδηλώσεων συνεχίστηκε μέ συζήτηση, επίδειξη τοξοβολίας, θεατρική παράσταση και τέλος συναυλία.

Σύμφωνα μέ τούς διοργανωτές, ή άναβίωση τών «Όλυμπιείων» στοχεύει στό να άποδείξει «πως ή άξία Άνθρωπος παραμένει ίδια διά μέσου τών αιώνων».

Έντύπωση προκαλεί, μεταξύ άλλων, και ή χρήση του σήματος της UNESCO μέ τόν τίτλο «Όμιλος UNESCO Πειραιώς και Νήσων», στήν ιστοσελίδα της άναγγελίας τών «Όλυμπιείων», κάτι που προφανώς χρησιμοποιήθηκε για έντυπωσιασμό, καθώς ό συγκεκριμένος φορέας φέρεται ως «μή κυβερνητική όργάνωση» και άρα ούδεμία σχέση έχει μέ τήν επίσημη άντιπροσωπεία της UNESCO στή χώρα μας³.

Πόση άγνοια, έμπάθεια και προκατάληψη πρέπει να έχει κάποιος για να άπορρίπτει τήν «πηγή ύδατος άλλομένου εις ζωήν αιώνιον» και να «τσαλαβουτά» σέ θολά νερά;

2. <http://www.olympieia.gr/>

3. http://www.12830.gr/component/option,com_smf/Itemid,122/topic,1175.msg22258/

ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΛΑΜΠΑΔΕΣ

Κάθε χρόνο, στην περίοδο προ του Πάσχα, οι εταιρίες παιχνιδιών λανσάρουν «πασχαλινές λαμπάδες» με σχέδια και δώρα βασισμένα σε ήρωες γνωστών τηλεοπτικών, «παιδικών» και άλλων σειρών. Αν παρακολουθήσει κανείς τις τηλεοπτικές διαφημίσεις για τις λαμπάδες αυτές, θά διαπιστώσει ότι η διαφήμιση δεν εστιάζεται στη λαμπάδα, αλλά στα συνοδευτικά δώρα: συχνά η λαμπάδα μπαίνει σαν προσθήκη σε παιχνίδια, πού ήδη κυκλοφορούν, προκειμένου να τά κάνει πιο έλκυστικά για αγορά στις γιορτές.

Τό πρόβλημα, έντονο καθ' έαυτό, γίνεται έντονότερο καθώς δεν δίνεται καμία προσοχή στη θεματολογία, πού επιλέγεται για τή διακόσμηση τής λαμπάδας. Έτσι, καταλήγουν οι λαμπάδες, πού τά παιδιά θά κρατούν στην Έκκλησία τήν Άνάσταση, νά βρῖθουν άποκρουφιστικής, αντιπαιδαγωγικής και κοσμικής θεματολογίας.

Καί για τοῦ λόγου τό ἀληθές, ἄς δοῦμε μερικά παραδείγματα:

Γνωστή ἄλυσίδα καταστημάτων παιχνιδιών –μέ τηλεοπτική διαφήμιση πού ἐγγίζει τά ὄρια πλύσης ἐγκεφάλου- διαθέτει μία τεράστια ποικιλία ἀπό λαμπάδες ὄλων τῶν τύπων, ἀπό αὐτές πού εἶναι διακοσμημένες μέ ἡρωες κινούμενων σχεδίων, πού χαρακτηρίζονται για τό ἀντιπαιδαγωγικό καί ἀποκρουφιστικό περιεχόμενο τῶν σειρῶν αὐτῶν. Ἐνδεικτικά ἀναφέρουμε μερικά παραδείγματα:

- Λαμπάδα Winx, μέ θέμα τήν γνωστή παρέα μαγισσῶν.
- Λαμπάδα Τίνκερ Μπέλ, μέ θέμα νεράιδες.
- Λαμπάδες Spiderman, Batman κλπ.
- Λαμπάδα γοργόνα.
- Λαμπάδα Πήγασος (τό μυθικό φτερωτό ἄλογο).
- Λαμπάδα Power Ranger.
- Λαμπάδα ὄνειροπαγίδα -για νά μήν ξεχνᾶμε καί τά «μαγικά ἀντικείμενα»...

Δέν ξεχνᾶμε, βέβαια, τήν «λαμπάδα Ποκαχόντας» ἢ τήν «λαμπάδα Χάρι Πότερ», παλαιότερα, μέ τίς ἀντίστοιχες κοῦκλες ἐπάνω στίς λαμπάδες.

Καί για τήν ἱστορία, ἡ λαμπάδα, πού πουλήθηκε περισσότερο πέρυσι, ἦταν αὐτή μέ τόν Μπόμπ Σφουγγαράκη (πηγή www.in.gr), ἀμφιλεγόμενο ἥρωα τής γνωστής τηλεοπτικής σειρᾶς, πού ἐνώ ἀπαγορεύθηκε στό ἐξωτερικό, ἡ προσπάθεια ἀπαγόρευσης τής στή χώρα μας δέν φαίνεται νά τελεσφόρησε, καθώς ἡ πρόταση ἀπαγόρευσης δέχθηκε τή συλλογική ἐπίθεση «προοδευτικῶν».

Μήπως θά πρέπει, τελικά, οἱ ἀνάδοχοι καί οἱ γονεῖς νά εἶναι πιό προσεκτικοί σχετικά μέ τό τί λαμπάδα θά ἀγοράσουν στά παιδιά καί στά βαφτιστήρια τους; Οἱ λαμπάδες φέρουν τό Ἅγιο Φῶς τής Ἀναστάσεως καί δέν ἐπιτρέπεται νά συνοδεύονται ἀπό θέματα σχετικά μέ τόν «ἄρχοντα τοῦ κόσμου τούτου».

Μιά λαμπάδα ἀπό τήν ἔκθεση λαμπάδων τοῦ Ναοῦ τής ἐνορία μας θά ἦταν ἴσως ἡ καλύτερη ἐπιλογή. Προσφέροντας μιά λαμπάδα ἀπό τήν Ἐκκλησία ἐνισχύουμε συγχρόνως καί τό ἔργο τοῦ Ναοῦ.

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΤΑ ΠΩΛ ΒΕΡΧΟΦΕΝ;

Διαβάσαμε πρόσφατα σέ πρωινή ἐφημερίδα (City Press, 24-4-2008- Μεγάλη Πέμπτη) τήν παρακάτω «εἶδηση»:

«Τη δική του, «αιρετική» άποψη για τη ζωή του Ιησού Χριστού θα εκδώσει σε βιβλίο τον ερχόμενο Σεπτέμβριο ο Πολ Βερχόφεν. Ο Ολλανδός σκηνοθέτης του «Βασικού Ενστίκτου» μελέτησε το θέμα επί 20 χρόνια, καθώς αιώτερος σκοπός του και «στόχος ζωής» όπως ο ίδιος έχει δηλώσει, είναι να γυρίσει μια ταινία για το ίδιο θέμα, βασισμένη σε στοιχεία από επιστημονικές έρευνες των τελευταίων δεκαετιών. Όπως όλα δείχνουν, η δική του εκδοχή για το βίο του Ιησού θα ξεσηκώσει θύελλα αντιδράσεων. καθώς, εκτός των άλλων, θα υποστηρίξει ότι πατέρας του

Χριστού ήταν ένας Ρωμαίος στρατιώτης, ο οποίος βίασε την Παρθένο Μαρία κατά τη διάρκεια της εβραϊκής εξέγερσης στη Γαλιλαία, ενώ, σύμφωνα με τον Βερχόφεν, ο Ιούδας δεν πρόδωσε ποτέ το δάσκαλο του.

Ο σκηνοθέτης δήλωσε πως αποφάσισε να εκδώσει το βιβλίο πριν αρχίσει τα γυρίσματα της ταινίας, ώστε να κεντρίσει το ενδιαφέρον του κοινού, κάτι που σίγουρα θα καταφέρει με τα όσα υποστηρίζει...».

Αναλύοντας εν συντομία τό παραπάνω κείμενο μπορούμε νά σταθούμε πάνω σέ 5 σημεία σχετικά μέ τούς προβληματισμούς του Βερχόφεν:

1. μελέτησε το θέμα επί 20 χρόνια.
2. θα γυρίσει μια ταινία για το ίδιο θέμα, βασισμένη σε στοιχεία από επιστημονικές έρευνες των τελευταίων δεκαετιών.
3. η δική του εκδοχή για το βίο του Ιησού θα ξεσηκώσει θύελλα αντιδράσεων.
4. υποστηρίζει ότι πατέρας του Χριστού ήταν ένας Ρωμαίος στρατιώτης, ο οποίος βίασε την Παρθένο Μαρία κατά τη διάρκεια της εβραϊκής εξέγερσης στη Γαλιλαία.
5. ο Ιούδας δεν πρόδωσε ποτέ το δάσκαλο του.

Καί οί δικές μας διευκρινίσεις:

1. «Μελέτες» επάνω σέ τέτοια θέματα γίνονται συνήθως ή στά «έγαστήρια» κάποιων «στοών» ή μέ έντρύφηση σέ αποκρυφιστική βιβλιογραφία ή και μέ άμφοτερα.
2. Τά μεταφυσικά θέματα δέν επιδέχονται «έπιστημονικές έρευνες» έκτός άν ό Βερχόφεν αναφέρεται στή δήθεν έπιστήμη της παραψυχολογίας.
3. Δέν πρόκειται για «δική του εκδοχή», όπως θά δοϋμε στή συνέχεια. Καί βέβαια, ό στόχος του είναι οί «άντιδράσεις» για πολλούς λόγους.
4. Οί «αίρετικές άπόψεις του Πόλ Βερχόφεν» δέν είναι άλλες άπό τήν

γνωστή αίσχρή «διδασκαλία» περί του Ρωμαίου στρατιώτη Πανθήρα (ή Πάνθηρα) στό έβραϊκό Ταλμούδ ή και στά κείμενα διαφόρων νεογνωστικών κ. ά., πού άναπαράγουν τίς «διδασκαλίες» του Ταλμούδ.

5. Η «διδασκαλία» ότι τό έργο του Ίούδα δέν ήταν παρά ένας ρόλος, πού διευκόλυne τήν ολοκλήρωση του έργου του Κυρίου είναι πίστη διαφόρων άποκρυφιστικών και νεογνωστικών ομάδων και άνάγεται στους πρώτους μ. Χ. αιώνες.

Βέβαια, έχουμε πιά συνηθίσει τήν περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής «κάποιους», πού μάς «ξαφνιάζουν» άμφισβητώντας τή Θεότητα του Κυρίου, τήν θεοπνευστία των Άγίων Γραφών της Έκκλησίας, άκόμη και τίς ιστορικές μαρτυρίες για τήν ένσαρκο παρουσία του Θεού στόν κόσμο. Όμως πιστεύουμε ότι θά ήταν πιο συνεπές για όσους άναδημοσιεύουν «είδήσεις» νά έρευνούν λίγο βαθύτερα τά θέματα, ειδικά όσα άφορούν σέ θρησκευτικά ή μεταφυσικά πιστεύω.

Πέρυσι είχαμε τό θέμα του σκηνοθέτη του «Τιτανικού» Τζέιμς Κάμερον πού... «άνεκάλυψε τόν οικογενειακό τάφο του Ίησού». Προπέρυσι είχαμε τήν «εύρεση» του Γνωστικού παπύρου του «ευαγγελίου του Ίούδα», άπό τό National Geographic. Άκόμα παλαιότερα είχαμε τήν «έκπληκτική κυκλοφορία» του «Κώδικα Da Vinci» του Dan Brown. Όλα, τίς παραμονές του Πάσχα. Τώρα προετοιμάζεται τό βιβλίο και ή ταινία μέ τήν «αίρετική άποψη» του Βερχόφεν... Δέν θά ήσυχάσουν ποτέ; Μάλλον όχι!

Άπό τίς πηγές τους φαίνονται και ποιοί είναι εκείνοι πού προσπαθούν νά ένσπείρουν στίς ψυχές των πιστών τήν άμφιβολία, ειδικά τίς άγιες ήμέρες πρό του Πάσχα. Είναι όλοι όσοι άποδέχονται τήν βλάσφημη και άνιστόρητη διδασκαλία του έβραϊκού Ταλμούδ και όλες τίς ρατσιστικές προεκτάσεις του τύπου: «Ο Χριστός ήταν Έλληνας (Ίάσων Πανθήρας)» κ. ά. Όμως ευθύνη έχουμε όλοι, και οί

άπλοι πιστοί και οι δημοσιογράφοι. Οί μὲν πρέπει νά ἐμβαθύνουμε στή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, οἱ δέ νά μὴν ἀναδημοσιεύουν ἄκριτα «εἰδήσεις», πού χαλκεύονται γιὰ νά ἐξυπηρετήσουν ἀντίχριστα συμφέροντα.

ΟΙ ΓΚΟΥΡΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΤΙΝΟΙ

Μέσα σέ λίγους μῆνες, ἀπό τόν Ὀκτώβριο 2007 μέχρι και τόν Φεβρουάριο 2008, ἔφυγαν ἀπό τή ζωή δύο ἡγετικές προσωπικότητες τῆς «Νέας Ἐποχῆς τοῦ Ὑδροχόου» (New Age). Πρόκειται γιὰ τούς ἰνδουϊστές «δασκάλους», Sri Chinmoy και Maharishi Mahesh Yogi.

Ὁ πρῶτος πέθανε τόν περασμένο Ὀκτώβριο 2007, στό σπίτι του στή Νέα Ὑόρκη, ἀπό ἀνακοπή καρδιάς, σέ ἡλικία 76 χρόνων. Στήν κηδεΐα τοῦ παρέστη πλήθος ὀπαδῶν του, μεταξύ αὐτῶν και «διασημότητες», ὀλυμπιονίκες, πολιτικοί κ. ἄ. Συλλυπητήρια μηνύματα ἀπέστειλαν, μεταξύ ἄλλων, ὁ Μιχαήλ Γκορπατσώφ, ὁ Γενικός Γραμματεὺς τοῦ Ο.Η.Ε. Μπάν Κι Μούν, ὁ Πρωθυπουργός τῆς Νορβηγίας κ. ἄ.

Ποίος ἦταν ὁμως ὁ Γκουρού Σρί Σινμοί; Οἱ ὀπαδοί του τόν ἀποκαλοῦσαν «πρεσβευτή γιὰ τήν παγκόσμια εἰρήνη», πού ὀργάνωνε δύο φορές τήν ἐβδομάδα συγκεντρώσεις διανομοῦ στά «γραφεῖα του Ο.Η.Ε.»⁴, στή Νέα Ὑόρκη. Ὁ ἴδιος ἰσχυριζόταν ὅτι εἶχε ὑπερφυσικές δυνάμεις, ὅτι ἔγραψε 843 ποιήματα σέ 24 ὥρες, ζωγράφησε 16.031 πίνακες σέ μία μέρα και σήκωσε 7.000 λίβρες βάρους μέ τό ἕνα χέρι. Δίδασκε ὅτι ἦταν ἕνας «Ἀβρατάρ» ἢ ὁ «Σωτήρας» πού ἐνώθηκε μέ τό Θεό. Σ' ἕνα ἀπό τά βιβλία του γράφει: «Διέσχισα τούς μυστικούς δρόμους τῆς ζωῆς, ἔγινα ὁ Σκοπός. Ἡ ἀλήθεια ἀκέραια ἀποκαλύφθηκε, ἐγώ εἶμαι ἡ ὁδός, ὁ Θεός-Ψυχή». Παρουσιαζόταν ὡς «ὁ πνευματικός ἀδελφός τοῦ Ἰησοῦ», γι' αὐτό και οἱ ὀπαδοί του τόν ἀποκαλοῦσαν «Ὑπέρτατο». Καλοῦσε τούς ὑπο-

στηρικτές του, νά διαλογίζονται μπροστά στή φωτογραφία του, γιὰ νά συγχρονιστοῦν μαζί του, οὕτως ὥστε νά τούς μεταφέρει στό θεό, ἐννοώντας φυσικά τόν ἑαυτό του! Ὁ Σρί Σινμοί ἐξηγοῦσε πώς μέ τό νά διαλογίζεται κάποιος στήν εἰκόνα του, γίνεται ἕνα μέ τήν ἐσωτερική του θειότητα και πραγμάτωση. Καί προσθέτει: «Οἱ μαθητές μου και ὀπαδοί μου διαλογίζονται κατ' αὐτόν τόν τρόπο πάνω στήν ὑπερβατική μου εἰκόνα. Ἡ φωτογραφία αὐτή πάρηκε σέ φάση ὑψίστης συνειδητοποίησης. Βρίσκομαι ἐκεῖ σέ ἀπόλυτη ταύτιση μέ τόν ἐσωτερικό μου Ὁδηγό, τόν Ὑψιστο. Συγκεντρώσου ἀπλά πάνω σ' αὐτήν τήν εἰκόνα και μπές μέσα μου, διά μέσου τοῦ μετώπου μου, ὅπου εἶναι ἐγκατεστημένο τό τρίτο μάτι»⁵.

Ὁ Σινμοί παρουσιαζόταν ὅτι ἐκπροσωπεῖ διάφορα παγκόσμια κινήματα εἰρήνης και ὅτι συνεργάζεται μέ κράτη, διεθνεῖς ὀργανισμούς ἢ και Ἐκκλησίες, μέ στόχο τήν ἐδραίωση τῆς εἰρήνης στόν κόσμο. Συνήθιζε νά φωτογραφίζεται μέ διάφορες προσωπικότητες, ὅπως τόν Πάπα Ἰωάννη Παῦλο ΙΙ, τή μητέρα Τερέζα, διάφορους γενικούς γραμματεῖς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, τόν Γκορπατσώφ, τόν Κάρολ Λούης κ. ἄ, και ἐκμεταλλευόμενος τήν παρουσία τῶν προσώπων αὐτῶν ἔκανε προπαγάνδα. Ἐπίσης, ἐδραστηριοποιεῖτο μέσω διαφόρων κονσέρτων εἰρήνης, παγκόσμιες πορεῖες εἰρήνης κλπ. Πρόσφατα, τόν Μάιο τοῦ 2006, ὀργάνωσε μία τέτοια πορεία εἰρήνης μέ τήν ὀνομασία «World Harmony Run», μία παγκόσμια λαμπαδηδρομία δῆθεν γιὰ τή «Διεθνή Φιλία»⁶.

Ὁ δεύτερος, Maharishi Mahesh Yogi, πέθανε στίς 7 Φεβρουαρίου 2008 και ὅπως δημοσιεύθηκε και σέ κάποια ἑλληνικά φύλλα, ὑπῆρξε ὁ γκουρού τῶν Μπίτλς, ὁ ἄνθρωπος πού παρουσίασε στή Δύση, αὐτό πού ὁ ἴδιος ὀνόμασε «ὑπερβατικό διαλογισμό»· μία ἰνδουιστική «πρακτική ἐλέγχου τοῦ νοῦ», μέ-

4. Κατά τόν γνωστό Γερμανό ἐρευνητή F. W. Haack, πρόκειται γιὰ νοικιαζόμενες αἰθουσες τῶν κτιρίων τοῦ Ο.Η.Ε. ὅπου μπορεῖ κάποιος νά κάνει διαλέξεις.

5. <http://www.ppu.org.cy/eidiseis2007-20.html>

6. Στό ἴδιο.

θοδο διαλογισμοῦ προσαρμοσμένη ἀπό τόν ἴδιο, πολύ τῆς μόδας στους χίπισ στίς δεκαετίες τοῦ '60 καί τοῦ '70. Ὁ Μαχαρίσι ἄφησε τήν τελευταία του πνοή στό σπίτι του, στήν Ὀλλανδική πόλη Βλόντροπ. Πιστεύεται ὅτι ἦταν 91 ἐτῶν. Ὅπως δήλωσε ὁ Ρόμπερτ Ρόθ, ἐκπρόσωπος τοῦ «κινήματος τοῦ Μαχαρίσι», «πέθανε ἀπό φυσικά αἷτια, ἀπό τήν προχωρημένη ἡλικία του».

Ὁ Μαχαρίσι ὑπῆρξε ἰδιαίτερα γνωστός στή Δύση καί εἰδικά στίς Η.Π.Α., τίς ὁποῖες ἐπισκέφθηκε γιά πρώτη φορά τό 1959, σέ μία ἐποχή, πού ὁ γκουρουϊσμός δέν ἦταν ἀκόμη τόσο διαδεδομένος καί οἱ στερημένες γνήσιου χριστιανισμοῦ Δυτικές κοινωνίες ἀποδέχονταν μετά μανίας κάθε τί πού φάνταζε ἐξωτικό καί «πνευματικό». Ἔτσι, ὁ Μαχαρίσι ἔγινε ἀποδεκτός ἀπό διάσημους καί ἄσημους τῆς ἐποχῆς.

Ὁ Μαχαρίσι γεννήθηκε στήν ἰνδική πόλη Τζαμπαλπούρ πρίν ἀπό 90 χρόνια καί εἶχε σπουδάσει φυσική. Δημιούργησε «σχολές ὑπερβατικοῦ διαλογισμοῦ» σέ ὅλο τόν κόσμο καί ἴδρυσε τό «κόμμα τοῦ φυσικοῦ νόμου», μέ στόχο τή διεΐδυσή του στήν πολιτική. Κατά καιρούς, ἀπηύθυνε ἐκκλήσεις γιά τή συγκέντρωση κονδυλίων γιά τήν «παγκό-

σμια εἰρήνη», δημιουργώντας παράλληλα μία ἐπιχειρηματική αὐτοκρατορία ἀξίας δισεκατομμυρίων δολαρίων, πού ἐδραστηριοποιεῖτο ἀπό τόν τομέα τῶν ἀκινήτων μέχρι τά φάρμακα ἀπό βότανα, γεγονός πού τόν καθιστοῦσε, στά μάτια πολλῶν κοσμικῶν ἀνθρώπων, ἀμφιλεγόμενη προσωπικότητα ⁷.

Ἐξετάζοντας τό πρόβλημα τῶν γκουρουῦ, ἀλλά καί γενικά τῶν ἡγετῶν καί «διδασκάλων» τῆς «Νέας Ἐποχῆς», πέραν ἀπό τήν ἐπιφανειακή, κοινωνική του διάσταση θά πρέπει νά ὑπογραμμίσουμε ὅτι ἡ δραστηριότητα ὅλων αὐτῶν σέ σχέση μέ τήν ψυχοσύνθεση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καταλυτική καί καταστροφική. Εἰδικοί ἐπισημαίνουν τό γεγονός, ὅτι ἡ ἐξάρτηση ἀπό τόν Γκουρού εἶναι ἀπόλυτη, καθῶς τά θύματα ἐγκαταλείπουν σπουδές, ἐργασία συχνά δέ διαλύουν τήν οἰκογένειά τους καί αὐτό τό πρόβλημα, πέραν ἀπό τήν ἐξάρτηση καί τήν ψύχωση τῶν προσώπων, ἔχει τεράστιες καταστροφικές διαστάσεις καί στόν κοινωνικό ἴστό, κάτι πού οἱ ἀρμόδιοι δέν φαίνεται νά τό ἀντιλαμβάνονται.

Δυό σύγχρονοι «θεοί» πέθαναν... Ἐκατοντάδες ἄλλοι συνεχίζουν τό καταστροφικό

7. http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_world_1_12/02/2008_259026

ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΚΗΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Λειτουργοῦν ἐφέτος, στά πλαίσια τῆς Π. Ε. Γ., οἱ ἐξῆς Ὅμαδες Μελέτης τοῦ Σκηνικοῦ τῶν Αἰρέσεων καί τῆς Παραθρησκείας:

1. **Ὅμαδα Μελέτης** τῆς ἱστορίας, ἐξέλιξης, διδασκαλίας καί δράσης τῆς Ἐταιρίας «Σκοπιά» τῶν «**Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά**» (Κάθε Πέμπτη, 5.30'-6.30' μ.μ.).
2. **Ὅμαδα Μελέτης** τῆς ἱστορίας, ἐξέλιξης, διδασκαλίας καί δράσης τῶν **Πεντηκοστιανῶν** (Κάθε Δευτέρα, 6.00'-8.00' μ.μ.).
3. **Ὅμαδα Μελέτης** τῆς ἱστορίας, ἐξέλιξης, διδασκαλίας καί δράσης τῆς **Νεοειδωλολατρίας** (Κάθε Δευτέρα, 6.30'-8.30' μ.μ.).
4. **Ὅμαδα Μελέτης** τοῦ σκηνικοῦ τῆς «**Νέας Ἐποχῆς**» (Γκουρουϊστικές, Ἀποκρυφιστικές, Ἐναλλακτικές, Νεο-Γνωστικές, Σατανιστικές, κ.λπ. ὁμάδες) (Κάθε Πέμπτη, 6.30'-8.30' μ.μ.).

Τά **Μαθήματα** πραγματοποιοῦνται σέ αἴθουσα τοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς (Ἀποστόλου Παύλου 10, δύο δρόμους δεξιά, μετά τήν Ε. Ρ. Τ.). Τηλ. ἐπικοινωνίας: 210 6396 665.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Από τό **Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 89,5 FM**, μεταδίδονται οἱ ἑξῆς ἐκπομπές:

1) «Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Πίστεως». Τετάρτη, 16.00-17.00 & 12.00-1.00 (βράδυ).

Παραγωγός: Π. Ε. Γ. (Πανελλήνια Ἑνωση Γονέων γιά τήν Προστασία τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πολιτισμοῦ, τῆς Οἰκογενείας καί τοῦ Ἄτομου). Παρουσιάστρια: κ. Αἰκατερίνη Ἀναγνωστοπούλου.

2) «Ἐκκλησία καί Αἱρέσεις». Πέμπτη, 16.30-17.00 & 2.00-2.30 (βράδυ).

Παραγωγός: Π. Ε. Γ., σέ συνεργασία μέ τή Σ. Ε. ἐπί τῶν αἱρέσεων. Παρουσιάστρια: κ. Αἰκατερίνη Ἀναγνωστοπούλου.

Ἀπό τό **Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας, 91,2 FM**, μεταδίδεται ἡ ἐκπομπή:

3) «Ἀντιαιρετική Δράση». Σάββατο, 14.15-15.00.

Ἐπιμελεῖται καί παρουσιάζει ὁ Πρωτοπρ. π. Κυριακός Τσουρός.

Ἱστοσελίδα τῆς **ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ:**
www.ecclesia.gr, e-mail: iera-synodos@ecclesia.gr
 Ἱστοσελίδα τῆς Π. Ε. Γ.: www.ppu.gr

τους ἔργο. Ὅμως πόσα ἄραγε θύματά τους εἶναι ἤδη ψυχικά ἢ διανοητικά νεκρά;

ΚΥΟΦΟΡΩΝΤΑΣ ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΥΔΡΟΧΟΟΥ

Τά τελευταῖα χρόνια παρατηρεῖται σημαντική αὔξηση τῆς δραστηριότητας νεοεποχιστῶν στόν εὐαίσθητο χῶρο τῆς προγεννητικῆς καί τῆς βρεφικῆς ἀγωγῆς. Ἐνα ἀπό τά χαρακτηριστικότερα παραδείγματα αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς δράσης εἶναι ἡ **Εὐτοκία**, ὁ **σύλλογος γιά τήν προαγωγή τοῦ φυσικοῦ τοκετοῦ**. Τό ἐν λόγω σωματεῖο ἀποτελεῖται κυρίως ἀπό μαῖες, ψυχολόγους καί γιατρούς, ἐνῶ σκοπό, ὅπως τόν διατυπώνει, ἔχει τήν προβολή ὄσων θεμάτων «ἀφοροῦν τήν προστασία τῆς μητρότητας ἀπό πρὶν τή σύλληψη μέχρι καί τούς πρῶτους μῆνες τῆς ζωῆς τοῦ μωροῦ»⁸.

Σαφέστατα, ἡ ὑποστήριξη τοῦ φυσιολογικοῦ τοκετοῦ σέ μία ἐποχή πού οἱ καισαρικές ἔχουν γίνει ρουτίνα, συνιστᾶ κάτι τό ιδιαί-

τερα θετικό. Ὡστόσο, εἶναι πολύ σημαντικό νά ἐρευνήσουμε ποιά εἶναι τά μέσα, πού χρησιμοποιεῖ ὁ σύλλογος **Εὐτοκία** γιά τήν προαγωγή τοῦ φυσιολογικοῦ τοκετοῦ, γιατί, ὅπως μᾶς διδάσκει ἡ Ἐκκλησία, τά μέσα δέν καθαγιάζονται ἀπό τούς σκοπούς.

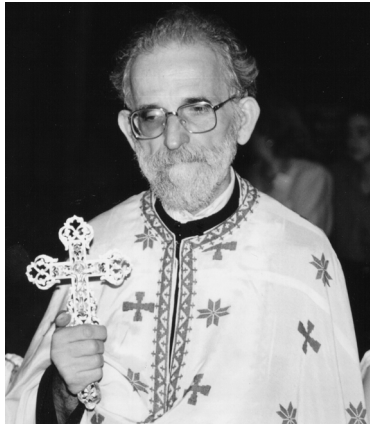
Ἔτσι, ἀπό μία σύντομη περιήγηση στό διαδίκτυο διαπιστώνει κανεῖς εὐκόλα ὅτι ὁ συγκεκριμένος σύλλογος χρησιμοποιεῖ κατά βάση τή γιόγκα καί τίς ἐναλλακτικές θεραπεῖες προκειμένου νά προετοιμάσει τίς ἐγκύους γιά τόν τοκετό. Εἶναι ὅμως γνωστό πῶς αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ «θεραπεῖες» βασίζονται στή λεγόμενη ὀλιστική θεώρηση τοῦ κόσμου, κάτι, δηλαδή, τό τελείως διαφορετικό ἀπό αὐτά πού διδάσκει ἡ Ὁρθοδοξία⁹.

Ἄφοῦ, λοιπόν, ἡ «Εὐτοκία» προάγει τόν «ὀλισμό», δέν μυεῖ ἔτσι σέ ἀνατολικές θρησκείες, ἀφοῦ ὁ ὀλισμός εἶναι ἡ βάση τοῦ δόγματος τῆς μετενσάρκωσης¹⁰;

9. Βλέπε καί: http://www.orthros.org/Greek/Eidiseis/Sx_SylogosEutokia.htm, ἄρθρο π. Βασιλείου Σπηλιοπούλου, Ὁ σύλλογος «Εὐτοκία» ἢ πῶς ἐγκυμονεῖ ἡ «Νέα Ἐποχή».

10. Στό ἴδιο.

8. <http://www.eutokia.gr/eutokia/>

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
του π. Αντωνίου Άλεβιζοπούλου
και συνεργατών του**

1. «Ἡ Ὁρθοδοξία μας».
2. «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη-Λατρεία- Ζωή».
3. «The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life».
4. «Ἡ ἀστρολογία στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
5. «Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας».
6. «Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καὶ παραχριστιανικῶν ὁμάδων», (ἔκδ. Γ΄).
7. «Πεντηκοστιανοὶ καὶ Ὁρθοδοξία».
8. «Μετενσάρκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ Κακοῦ», (ἔκδ. Β΄).
9. «Ἀποκρυφισμὸς, Γκουρουϊσμὸς, “Νέα Ἐποχή”», (ἔκδ. Γ΄).
10. «Διαλογισμὸς ἢ προσευχή; Ὁρθόδοξη θεώρηση».
11. «Ἡ Λατρεία τῆς “Σκοπιᾶς”», (τόμος Α΄).
12. «Μία δικτατορία στὸ Μπρούκλιν», (τόμος Β΄) (ἔξαντλήθηκε).
13. «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καὶ Ὁρθοδοξία», (τόμος Γ΄).
14. «Ἡ χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σὲ δρόμους τοῦ Ἐωσφόρου».
15. «Νεοφανεῖς αἱρέσεις-Καταστροφικὲς Λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
16. «Ἐγκληματικὸ δόγμα. Ἐμπειρίες πρώην σατανιστῶν».
17. «Ντοκουμέντα γιὰ αἱρέσεις καὶ παραθρησκεία».
18. «Ὅμαδες ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη», ἔκδ. Ζ΄ Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως (Ἀλίαρτος 20-26/9/1995).
19. «Ναζισμὸς μὲ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὁλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καὶ παραθρησκευτικῶν ὁμάδων».
20. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Προβληματικὴ καὶ στρατηγική».
21. «Νεοσατανισμὸς. Ὁρθόδοξη θεώρηση καὶ ἀντιμετώπιση».
22. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας. Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια».
23. «Τὸ Νόημα τῆς ζωῆς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
24. «Καταστροφικὲς λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους».
25. «Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία».
26. «Ρωμαιοκαθολικισμὸς, Προτεσταντισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία».
27. «Ἀφιέρωμα στὸν π. Ἀντώνιο Ἀλεβιζόπουλο» ἔκδ. Π.Ε.Γ.
28. Μοναχῆς Ἀντωνίας, «Νεοπεντηκοστιανοὶ στὴν Ἑλλάδα», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
29. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
30. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θεοσοφία - “Νέα Ἐποχή”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
31. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Σχεδιάγραμμα Ὁρθόδοξου Κατηχήσεως», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
32. Ἰωάννου Μηλιώνη, «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στὸ Χάρι Πότερ;», ἔκδ. Π.Ε.Γ. (ἔκδ. Δ΄).
33. Λεωνίδου Ἰ. Φιλιππίδου, «Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
34. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλὴ Ἐβδόμας», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
35. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Γενικὴ θεώρηση, (τεῦχος 1ο).
36. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Καμπάλα κ.λπ. (τεῦχος 2ο).
37. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀλλημεία» (τεῦχος 3ο).
38. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀποκρυφιστικὲς Ὅμαδες», Ροδόσταυροι κ.λπ. (τεύχη 4ο-10ο).
39. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Νεοαποκρυφισμὸς», (τεύχη 11ο-15ο).
40. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Μαγεία», (τεύχη 16ο-20ο).
41. «Σατανιστικὲς παγίδες» (σειρά Β΄).
42. Κυριάκου Κυριαζόπουλου, «Σαιεντολογία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
43. Κωνσταντίνου Χολέβα, «Ποιοὶ καὶ γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων ποὺ συνιστοῦμε

1. «Ἡ Ὁμοιοπαθητικὴ ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη», ἔκδ. Π.Ε.Γ Βορείου Ἑλλάδος, (ἔξαντλήθηκε). Ὑπάρχει στὴν ἴστοσελίδα: www.orthodox.net.gr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=41
2. Ἀρχιμανδρίτη Χριστόφορου Τσιάκκα, «Νεοφανεῖς Αἱρέσεις - Ποιμαντικὴ, κοινωνικὴ καὶ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους», ἔκδ. Π.Ε.Γ Κύπρου (τηλ. 003 5725 712839).
3. Μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, «Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μιὰ πραγματικὴ ἀπειλή», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 23710 41880).
4. Μ. Ε. Johnes, «Ὁ Νικ Μάρβελ καὶ ὁ πόλεμος μὲ τὸ θηρίο», ἔκδ. Κ. Ε. Δ., Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν (τηλ. 2610 275022).

Τὰ βιβλία διατίθενται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δὲν τὰ βρῖσκετε μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθεῖτε στὴν Π.Ε.Γ, τηλ. 210 6396665, προκειμένου νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολή.